

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Eva Valigurová

Bakalářská práce

3.ročník

Téma: Zdroje financování SOU, SOŠ a využití doplňkové činnosti na financování

2022

Prohlášení studenta:

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, uvádím v seznamu použité literatury a zdrojů.

V Olomouci dne

.....
Eva Valigurová

Poděkování:

Děkuji Ing. Aleně Opletalové, Ph.D., za odborné vedení závěrečné práce, poskytování rad a materiálních podkladů k práci.

Anotace

Jméno a příjmení:	Eva Valigurová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2022

Název práce:	Zdroje financování SOU, SOŠ a využití doplňkové činnosti na financování
Název v angličtině:	High school financial sources and complementary activities for funding
Anotace práce:	Bakalářská práce je zaměřena na zdroje financování středních odborných škol a středních odborných učilišť a využití doplňkové činnosti na financování. Hlavním cílem je analyzovat zdroje financování u vybraných škol. Dílčím cílem je analyzovat podíl doplňkové činnosti na financování u vybraných škol. Praktická část je zpracována na základě analýzy interních dokumentů doplněna rozhovory s řediteli škol.
Klíčová slova:	Školství, financování, střední vzdělávání, příspěvková organizace, doplňková činnost
Anotace v angličtině:	Bachelor thesis deals with the financing of High school and complementary activities for funding. The main purpose of this thesis is to analyze the sources of funding for selected schools. Partial goals is analyze the share complementary activities for funding for selected schools. The practical section is processed on the basis of the schools economic managment and interviews with the headmaster.
Klíčová slova v angličtině:	Education, financing, high school education, funded organization, complementay activities
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 – otázky strukturovaného rozhovoru, Příloha č. 2 – interní dokumenty, Příloha č. 3 – interní dokumenty
Rozsah práce:	65 stran
Jazyk práce:	čeština

Obsah

ÚVOD.....	7
1 Vymezení souvisejících pojmů v oblasti školství a vzdělávání.....	9
1.1 Význam školství a vzdělávání.....	9
1.2 Historie školství.....	10
1.3 Charakteristika školství.....	11
1.4 Střední vzdělávání	12
1.4.1 Právní subjektivita střední školy	13
2 Financování školství ve veřejné správě.....	14
2.1 Postavení školství ve veřejném sektoru	14
2.2 Funkce Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a české školní inspekce ...	15
2.3 Typy zřizovatelů škol a školských zařízení	15
3 Financování škol.....	17
3.1 Pravidla pro financování středních škol.....	17
3.2 Základní zdroje financování.....	18
3.3 Vnitřní směrnice	19
3.4 Hlavní činnost – přímé výdaje.....	20
3.4.1 Shrnutí kapitoly.....	22
3.5 Zřizovatel (kraj, obec).....	22
3.5.1 Shrnutí kapitoly.....	22
3.6 Školské služby	23
3.7 Další výdaje	23
3.8 Jiné zdroje	23
3.9 Doplnková činnost	24
3.10 Granty a dotace.....	25
3.11 Sponzorské dary	25
4 Reforma ve financování regionálního školství	26

5	Metodika a cíl práce.....	30
5.1	Formulace otázek výzkumu.....	30
5.2	Metody výzkumu.....	30
5.2.1	Analýza dokumentů.....	31
5.2.2	Rozhovor.....	31
5.3	Výzkumný soubor.....	31
6	Interpretace a analýza dokumentace.....	33
6.1	Analýza interních dokumentů škol.....	33
6.2	Rozhovor.....	43
7	Vyhodnocení výzkumného šetření.....	46
	Závěr.....	50
	Seznam použitých zkratk.....	51
	Seznam použité literatury a zdrojů.....	52
	Seznam tabulek.....	54
	Seznam grafů.....	55
	Přílohy.....	56

ÚVOD

Téma bakalářské práce jsem si zvolila zdroje financování SOU, SOŠ a využití doplňkové činnosti na financování, jelikož doufám, že jednou budu působit na střední škole, jako učitel odborného výcviku pro praxi ekonomického charakteru.

V teoretické části práce se budeme zabývat zdroji financování SOŠ A SOU, legislativami doplňkové činnosti, právním postavením školy, financování ve veřejné správě.

V první kapitole se budeme zabývat tím, co to vlastně školství je a jaký je jeho historický vývoj. Kapitolku historie jsme zvolili z důvodu toho, aby bylo jasné, jaký byl pokrok ve školství od prvopočátku po tradiční dnešní školství.

V první kapitole se také zabýváme charakteristikou školství, kde najdeme rozdělení dle druhů a stupňů vzdělání, střednímu vzdělání je věnována podkapitola. Dále je v první kapitole popsána právní postavení školy.

V druhé kapitole se budeme zabývat financováním školství ve veřejné správě, funkcí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a také typy zřizovatelů, jelikož tyto dvě složky hrají důležitou roli ve financování školy.

Ve třetí kapitole se budeme zabývat financováním střední školy, složkami financování a doplňkovou činností.

Čtvrtá kapitola se věnuje reformě financování ve veřejném školství, která je doplněna tabulkou pro větší přehlednost této reformy.

V praktické části se budeme zabývat výzkumem. **Cílem naší práce je analyzovat zdroje financování škol SOU a SOŠ a zhodnotit podíl a využití doplňkové činnosti na financování.**

V praktické části využíváme interní dokumenty škol a také odpovědi z rozhovorů se řediteli. Praktická část je doplněna tabulkami a grafy pro větší přehlednost. Je stanoveno 5 výzkumných otázek, které jsou rozděleny do 6 kategorií. Na první dvě výzkumné otázky jsme si dokázali odpovědět pomocí analýzy interních dokumentů, které byly poskytnuty řediteli školy a na další 3 otázky jsme využili výzkumnou metodu – rozhovor. Školy jsou na přání ředitelů zachovány v anonymitě.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Vymezení souvisejících pojmů v oblasti školství a vzdělávání

Školství je jednou z nejvýznamnějších služeb veřejného sektoru. Můžeme se setkat s řadou definic školství, např. ve výkladovém slovníku se uvádí, že školství zahrnuje soustavu škol a školských zařízení, poskytujících vzdělávání a výchovu (Kolář, 2012). Další definicí v pedagogickém slovníku je, že školství je součástí vzdělávacího systému, které zajišťuje výchovu a vzdělávání dětí a mládeže. Zahrnuje soustavu škol a školských zařízení a lidské zdroje, tj. subjekty, které vzdělávání a výchovu přímo realizují – učitelé, nebo se podílejí na podpůrných službách školám a školským zařízením – školští pracovníci, a subjekty vzdělávané a vychovávané – žáci, studenti, svěřenci (Průcha a Walterová, 2009).

1.1 Význam školství a vzdělávání

Význam školství a vzdělávání má nejen v našem státu velký vliv na rozvoj země. „*Každý stát věnuje pozornost stavu svého školství, neboť úroveň jednotlivých typů škol má následný vliv na hospodářský, kulturní a sociální rozvoj příslušné země. Vzdělání působí v podstatě jako pozitivní externalita, z které má prospěch každý subjekt. Vzdělání lidí v každém státě jsou předpokladem pro:*

- *další hospodářský rozvoj,*
- *snadnější adaptabilitu na měnící se poměry na trhu práce,*
- *snadnější zvládnání nových a náročnějších technologií v národním hospodářství,*
- *zajištění produkce kvalitních statků všeho druhu aj.“ (Pilný, 2002, s. 215).*

Výdaje na vzdělání souvisí s ekonomickou situací, historickým vývojem a ukazatelem HDP. (Pilný, 2002)

1.2 Historie školství

V první části kapitoly jsme si ve zkratce představily, co to školství je a nyní si představíme i historický vývoj školství, jelikož dříve nebylo školství rozděleno na stupně a druhy tak, jako je nyní.

První zmínky o školství můžeme najít už ve starověku, v Egyptě, Mezopotámii a v Persii jsou dochovány první zmínky o výchovném systému pro vyšší společnost obyvatelstva. V této době se lidé vzdělávali především v písmě a v základech vědění, v medicíně, ve vojenství a ve stavebnictví (Jůva, 1994).

V řeckých Athénách se rozvinul stupňový systém, kterým je inspirováno i dnešní školství. Ve starověkém Řecku byl školský systém rozdělen na 3 stupně škol. Prvním stupněm byla škola Gramatistů pro žáky od 7-14 let. Druhým stupněm byla škola Palaistra pro žáky od 15-16 let. Dále škola Gymnasoin pro žáky od 15-18.let. Posledním stupněm byla Efēbie pro žáky od 18-20 let. Školního vzdělávacího systému se ve většině případů mohli vzdělávat pouze chlapci (Jůva,1994).

Když se ve středověku začalo rozvíjet křesťanství, začali vznikat v Evropě církevní školy, především klášterní a farní. V období starověku vznikali čtyři typy škol, církevní a městská škola, univerzity a systémy výchovy světských feudálů. Podle postavení a stavu žáků byli žáci i do jednotlivých škol zařazeni. Školství si žáci hradili sami nebo využívali mecenášství (Jůva, 1994).

Na konci 10. století se objevují zmínky s výstavbou klášterních škol na našem území. V období vlády Lucemburků se nabídla škol rozšířila a v roce 1348 vznikla Karlova Univerzita (Jůva, 1996).

Vzdělávací povinnost vznikla jako reforma za vlády Marie Terezie v roce 1774. Tato reforma byla základem primárního vzdělání. Byla zavedena gymnázia, prvotně pětileté a postupem času šestileté, které představovalo sekundární vzdělávání. Rozdíl mezi primárním a sekundárním vzděláváním byl ten, že sekundární vzdělávání bylo soukromé. Později v 19.století se sekundární vzdělávání dělilo na dva typy, a to že žáci mohli navštěvovat gymnázium nebo reálku. Gymnázia, která žáci studovali 8 let byla zaměřena na humanitní vědy, kdežto reálka byla zaměřena na matematiku a přírodní vědy, které žáci studovali 7 let. Školský zákon, který byl zaveden v polovině 19. století, inovoval vzdělávací systém. Školní docházka v obecné škole a měšťanské škole trvala tři roky. Žáci, kteří tuto školu navštěvovali, měli spíše základní a

odborné vzdělání, kdežto žáci, kteří navštěvovali gymnázia směřovali své studium spíše na vysoké školy (Jůva, 1994).

Po první světové válce přišla další školská reforma. Jednou z reforem byl Malý školský zákon, který upravoval osnovy a stanovoval předměty pro obecnou a měšťanskou školu. Druhá světová válka byla školství osudová a znamenala velký úpadek. Po válce bylo zavedeno jednotné školství a rušili se církevní soukromé školy. Totalitní režim vedl žáky spíše k nižší úrovni odborného vzdělání. V období sametové revoluce se školství měnilo v současnou podobu školství. Tento proces vyvrcholil až v roce 2001, kdy vznikl Národní program rozvoje a vzdělání v České republice, školský zákon a Rámcový vzdělávací program, na který navazoval Školský vzdělávací program (Jůva, 1994).

V 90. letech začali opětovně vznikat soukromé a církevní školy. Reforma byla přijata v roce 1990 a obsahovala zákon č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství. Hlavní rysem této reformy byla tzv. zřizovatelská pravomoc k soukromému školství, zřízení okresních školních rad a rad škol, regionální školské úřady, jež povolovali přenesení státní správy na menší celky. Dalším prvkem bylo zrušení centrálního plánování žáků. Změny probíhaly postupně, školy se mění ze státní formy na samosprávné orgány. Touto změnou dochází na způsob vícezdrojového financování, u kterého se výdaje dělí na investiční a neinvestiční, na přímé náklady, které financuje státní správa (Kalous, 2006).

Nyní jsme si definovali školství a jeho význam a historické dopady na školství. V následující kapitole si představíme charakteristiku školství se zaměřením na střední vzdělávání.

1.3 Charakteristika školství

Školství řadíme mezi neziskový sektor. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) vytváří soustavu vzdělávání. Koncepci upravuje obecně zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání – Školský zákon. (Kalous, 2006).

Vzdělávání je podle školského zákona § 2 odst. 1 založeno na osmi zásadách, dle odst. 2 obecnými cíli a dále dle odst.3 zákon říká, že vzdělávání je veřejnou službou. Vzdělávání ve

školách a školských zařízení zprostředkovávají pedagogičtí pracovníci, tedy učitelé, vychovatelé a asistenti pedagogů dle zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů (Rektořík, 2007).

Školy jsou vzdělávací institucí. Na každém druhu školy je možné vzdělávání i v jiné formě např. na základních školách, se vzdělávání uskutečňuje denní formou. Na středních, vyšších odborných školách je možné vzdělávání uskutečnit formou denní, večerní, dálkové, distanční nebo v kombinované formě. Ve všech těchto formách je vzdělávání rovnocenné a nemění jeho podstatu (Valenta, 2004).

Druhy škol podle školského zákona §7, odst. 3:

- mateřské školy,
- základní školy,
- základní umělecké školy,
- střední školy – sem řadíme gymnázia, střední odborné školy a učiliště,
- konzervatoře,
- vyšší odborné školy
- jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.

Jelikož se v bakalářské práci budeme zabývat financování středních odborných a středních odborných učilišť, v další kapitole si upřesníme, co je to střední vzdělávání.

1.4 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání je dalším stupněm vzdělávání, které je uskutečněno po úspěšném dokončení povinné školní docházky. Je zaměřeno jak na odbornou přípravu na všeobecnou přípravu pro žáky do 18/19 let, tak i pro dospělé. Cílem tohoto stupně vzdělání je odborná příprava pro výkon povolání a uplatnění na trhu práce, nebo pro další stupeň vzdělání na vyšších odborných školách či vysokých školách. Vzdělávání na středních odborných školách je koncipováno jako 4leté studium, na středních odborných učilištích je koncipováno jako 3leté studium. Střední

vzdělávání je ukončeno buď maturitní zkouškou, kdy žák získává maturitní vysvědčení, nebo závěrečnou zkouškou, kde žák získává výuční list. Pro žáky, kteří získají výuční list, je možno dále pokračovat na 2leté nástavbové studium a získat maturitní vysvědčení (Valenta, 2004).

V následující podkapitole si představíme, jaká je právní subjektivita střední školy.

1.4.1 Právní subjektivita střední školy

Veřejné střední školy jsou z velké části financovány od zřizovatele. Školy by mít šanci dále získávat své finanční prostředky vedlejší hospodářskou činností, jedná se o nějakou motivaci, kterou umožňuje právní subjektivita. Právní subjektivita tak umožňuje, že školy nejsou závislé pouze na finančních prostředcích od zřizovatele a na kladení podmínek od něj (Pavlásek, 2001).

Právní formy středních škol, kterou jsou i právnické osoby jsou příspěvkové organizace, státní příspěvkové organizace, obecně prospěšné společnosti, právnické osoby dle obchodního zákoníku, právnické osoby, jež vykonávají činnost škol a církvemi registrované školy. Střední školy právní subjektivitu mít nemusí, proto je jejich organizační složka stát, je to však velmi málo používaná forma (Pavlásek, 2001).

Aby školy mohly čerpat finanční prostředky z veřejného rozpočtu, musí být zapsány ve školském rejstříku. Po zapsání mohou školy čerpat finanční prostředky ze státního rozpočtu a z rozpočtu územních správních celků. Školský zákon dále upravuje podmínky čerpání finančních prostředků (Adámková, 2009).

V první kapitole jsme se zaměřili na základní vymezení školství a střední školy. Byla v ní i zmínka ohledně čerpání finančních prostředků z veřejného sektoru. Následující kapitola je zaměřena na význam školství ve veřejném sektoru. Zaměříme se zde na financování školství ve veřejné správě, postavení školství ve veřejném sektoru, na funkci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, funkci české školní inspekce a na typy zřizovatelů škol a školských zařízení.

2 Financování školství ve veřejné správě

Veřejnou správu v České republice definujeme jako činnost, která je vykonávána ve veřejném zájmu, jíž vykonávají určené instituce. Nejvyšším orgánem státní správy je vláda České republiky, dále potom ministerstva, státní úřady. Výkon státní správy může být přenesen na obce či kraje (Rektořík, 2007).

Samosprávné celky včetně státu mají tu pravomoc, že mohou poskytovat veřejné služby pro obyvatelstvo. Většina těchto služeb jsou z velké části financována ze státního rozpočtu, což je plán finančního hospodaření státu. Řadíme sem i školství, které spadá do neziskového sektoru. (Rektořík, 2007)

V další kapitole se budeme věnovat se budeme věnovat postavení školství ve veřejném sektoru.

2.1 Postavení školství ve veřejném sektoru

Když posuzujeme ekonomiku škol a vzdělání, vycházíme z toho, že školství je jedna z důležitých odvětví veřejného sektoru, produkující statky. Současné školství produkuje statky, převážně základní (veřejné, smíšené, privátní), které přispívají ke kultivaci. (Pilný, 2002)

Školství včetně své koncepce je součástí vzdělávací politiky každého státu. Úroveň jednotlivých typu škol má vliv na hospodářský, kulturní a sociální rozvoj státu, proto každý stát věnuje školství pozornost. Vzdělaní lidé jsou předpokladem pro další hospodářský rozvoj, adaptabilitu na trhu práce, lépe zvládají nové technologie, zajištění produkce statků všeho druhu. (Pilný, 2002)

V následující kapitole si představíme funkce MŠMT, jelikož se jedná o ústřední orgán související se školstvím. Dalším orgánem ve školství je česká školní inspekce, jejíž funkci si také představíme.

2.2 Funkce Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a české školní inspekce

MŠMT je ústřední orgán, který spravuje školství. Nejvyšším orgánem je člen vlády, tedy ministr školství. MŠMT se řídí dle zákona č.250/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jejich ústředních orgánů státní správy ČR v aktuálním znění (Adámková, 2009).

Hlavní funkcí MŠMT je zpracování koncepcí vzdělávání, řízení výkonů státní správy v oblasti školství, zpráva rejstříku škol, schvalování učebních osnov a finanční normativ na žáka a vykonává funkci, jako zřizovatel vysokých škol (Adámková, 2009).

Česká školní inspekce, která byla zřízena podle školského zákona. Česká školní inspekce analyzuje a získává informace o školách a školských zařízeních, které jsou zapsány do školského rejstříku. Povinností školní inspekce je kontrola právních předpisů, průběh a výsledky vzdělávání podle vzdělávacích programů v souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem a kontrola využívání finančních prostředků ze státního rozpočtu (Valenta, 2004).

2.3 Typy zřizovatelů škol a školských zařízení

Financování je vícezdrojového charakteru. Proto si představíme, kdo jsou zřizovatelé, jelikož finanční prostředky od zřizovatele jsou jednou z položek sestavování rozpočtu školy (viz kapitola 3).

Z důvodu nejefektivnějšího vzdělání je v České republice vzdělávací soustava rozdělena na nižší orgány. Státem jsou řízena taková školská zařízení, která jsou především pro žáky a studenty se speciálně vzdělávacími potřebami a vysoké školy. Ostatní typy škol a školská zařízení jsou řízena tzv. regionálními celky. Další skupinu tvoří školy, které jsou řízeny soukromým zřizovatelem či je zřizovatel církev (Vokáč, 2016).

Zřizovatelem základních a mateřských škol je obec nebo svazek obcí, kdežto zřizovatelem středních škol a vyšších odborných škol je většinou kraj. Možnosti typů zřizovatelů pro školy jsou uvedeny ve školském zákoně (Vokáč, 2016).

Typy škol podle zřizovatelů:

- 1) soukromé školy mohou zřizovat fyzické a právnické osoby jako školskou právnickou osobu nebo příspěvkovou organizaci,
- 2) církevní školy mohou zřizovat registrované církve nebo náboženská společenství jako školskou právnickou osobu nebo příspěvkovou organizaci,
- 3) školy zřizované ministerstvem školství, mládeže a sportu mohou být zřizovány jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace,
- 4) školy zřizované kraji mohou být zřizovány jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace,
- 5) školy zřizované obcí, nebo svazkem obcí mohou být zřizovány taktéž, jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace,
- 6) školy zřizované ministerstvem obrany mohou být zřizovány jako organizační složky státu,
- 7) školy zřizované ministerstvem vnitra a ministerstvem spravedlnosti mohou být rovněž zřizovány jako organizační složky státu,
- 8) školy zřizované ministerstvem zahraničních věcí jsou zřizovány jako školy při diplomatické misi či konzulárním úřadu (Svoboda, Marinčák, 2009).

Jelikož je tato bakalářská práce zaměřena na financování středních škol, tak si nyní představíme, jak jsou střední školy financovány.

3 Financování škol

Už jak jsme zmínily v předešlé kapitole, financování je tedy vícezdrojového charakteru. Prvním zdrojem financování škol jsou finance základní, kam řadíme finance ze státního rozpočtu, tedy z MŠMT a finance od zřizovatele, čímž je kraj, obec nebo soukromý majitel, dále sem řadíme i vlastní příjmy. Druhým zdrojem financování je doplňková činnost školy, kam řadíme granty, dotace a sponzorské dary. V následující kapitole si představíme pravidla pro financování středních škol. (zákon č. 561/2004 Sb., § 160, § 161, § 135)

3.1 Pravidla pro financování středních škol

Peněžní fondy jsou jednou z nevýznamnějších složek při sestavování rozpočtu. Řadíme sem finance ze státního rozpočtu, státních podniků, finance od zřizovatele a dalších veřejných organizací (Pavlásek, 2001).

Z ekonomického hlediska zde můžeme využít funkci veřejných financí, a to funkci lokační, distribuční a stabilizační. Alokační funkce má za úkol rozhodnutí státních orgánů poskytnout a spotřebovat střední vzdělávání ve formě smíšeného veřejného statku. Distribuční funkce má za úkol poskytnout pravidla o finančních prostředcích, které jsou školám poskytnuty z veřejného rozpočtu. Stabilizační funkce má za úkol informovat o jednotlivých oborech na školách, které jsou ve velké míře v podobě nezaměstnanosti (Pavlásek, 2001).

V normativní metodě financování, která je platná od roku 1992 jsou seskupeny přímé vzdělávací výdaje. Občané mají právo na bezplatné vzdělání, jak v České republice, tak i jiných státech EU, což je důvodem vzniku normativní metodě financování. Vzdělávání, které si musí občané hradit z vlastních zdrojů je možné pouze na soukromých školách, které nejsou zřizované státem. Finanční prostředky se školám rozdělují dle neinvestičních výdajů, a to dle normativu výkonu (na jedno žáka) (Francová, 2004).

Aby škola mohla získat finanční prostředky z veřejného rozpočtu, jsou pro tyto finance daná pravidla:

- dosahovat maximálních příjmů,
- plnit úkoly nejehospodárnějším způsobem,
- efektivně využívat rozpočtových prostředků,
- rozpočtové prostředky používat je k účelům, pro které byly určeny,

- prostředky čerpat jen do výše stanovené rozpočtem v rozsahu závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním (Pavlásek, 2001, str.56).

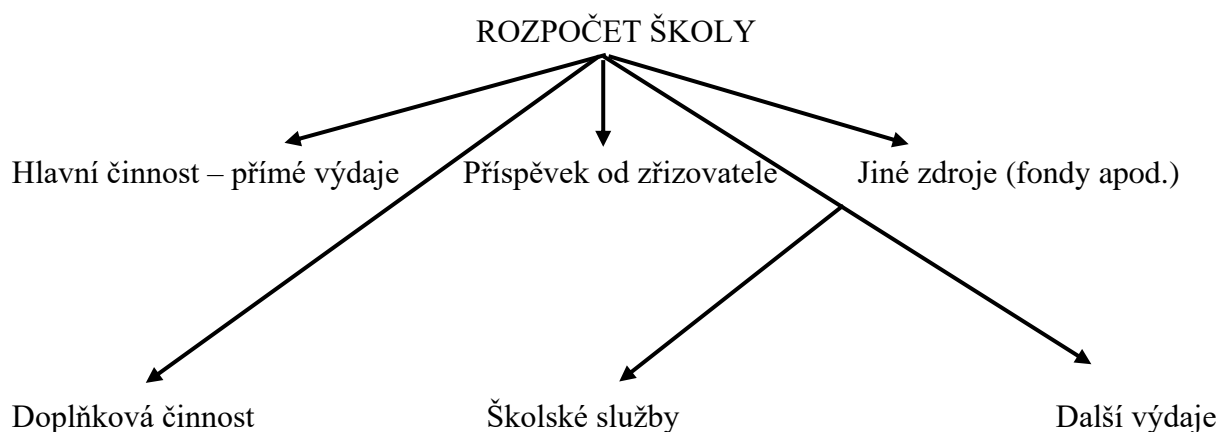
Z těchto stanovených pravidel vyplývá, že stát financuje pouze přímé vzdělávací výdaje (mzdy apod.), kdežto zřizovatel financuje výdaje určené pro provoz školy. Tímto vlastně stát předává kompetence na územní samosprávu. Přímé vzdělávací výdaje jsou standardem pro všechny typy škol formou dotace nebo dělením daňového výnosu (Adámková, 2009).

Dále mají možnost střední školy (veřejné, státní) získávat finanční prostředky z vlastní činnosti, které zahrnují doplňkovou činnost, peněžní dary a fondy. Škola má také možnost získat dědictví v případě, že zřizovatelem není ministerstvo, ale zřizovatelem je územní samosprávný celek. Škola ale musí získat jeho souhlas (§133 odst. 1. Školský zákon).

V následující kapitole si představíme základní zdroje financování střední školy.

3.2 Základní zdroje financování

Jak už bylo zmíněno na začátku 3. kapitoly, škola získává dva druhy zdrojů, ze kterých vytváří rozpočet, prvním zdrojem jsou základní zdroje financování. Nyní si představíme grafické znázornění rozpočtu školy.

Grafické znázornění financování (Svoboda, Marinčák, 2009).

„Výše uvedené zdroje budou procházet systémem účetnictví. Způsob členění a evidence si musí ředitel školy zvolit sám. Za tímto účelem je nutné vypracovat několik vnitřních směrnic pro příspěvkovou organizaci“ (Svoboda, Marinčák, 2009). V následující kapitole si představíme vnitřní směrnice.

3.3 Vnitřní směrnice

Vnitřní směrnice jsou vlastně předpisy, které nám říkají postupy činností a stanovují kdo, co, kdy a jak bude vykonávat. Směrnice jsou vypracovány dle zákonů, takže se nikdy nemůže stát, že by byly v jejich rozporu se zákonem. Vnitřní směrnice jsou zaměřeny na všechny činnosti v podniku (ve škole) a stanovují veškeré kompetence a pravidla. Zabezpečují stejný postup a stejné řešení problémů u stejných situací či podobných. V účetnictví si můžeme uvést následující směrnice:

- účtový rozvrh,
- definování jednotlivých druhů účetních dokladů a definic číselných řad dokladů,
- postupy účtování,
- účetní knihy a forma jejich vedení,
- zpracování a předpokládání měsíčních přehledů a požadovaných výkazů,
- zpracování účetních dokladů,
- harmonogram účetní závěrky,
- přehled kódového označení, číselných znaků a jiných symbolů pro vedení účetnictví
- evidence majetku,
- odpisový plán,
- oceňování majetku,
- evidence majetku,
- stanovení zásad pro klíčování a rozdělování společných nákladů a výnosů,
- vnitřní mzdový předpis,
- směrnice o doplňkové činnosti,
- směrnice o autoprovozu,
- směrnice o cestovních náhradách,
- směrnice o stravování,
- zásady tvorby a čerpání fondů kulturních a sociálních potřeb
- časové rozlišení nákladů a výnosů,
- tvorba rezerv,
- směrnice pro inventarizaci majetku,

- způsob účtování o zásobách,
- stanovení norem přirozených úbytků zásob. (Svoboda, Marinčák, str. 17-18, 2009).

Každým rokem se sestavuje nový účetní rozvrh, jelikož ředitel školy definuje, kam se budou jednotlivé výdaje účtovat. Zodpovědnost za správné sestavení účetního rozvrhu je dán právním předpisem ředitelem školy. Účetnictví se řídí zákonem č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (Svoboda, Marinčák, str. 18, 2009). V následující kapitole si představíme financování škol ze státního rozpočtu, tedy hlavní činnosti – přímé výdaje.

3.4 Hlavní činnost – přímé výdaje

Podle §160 a §161 odst. 1 Školského zákona se upravují podmínky rozdělení finančních prostředků ze státního rozpočtu vyčleněné na činnost:

- a) školy a školská zařízení, která jsou zřizované ministerstvem, finance ze státního rozpočtu využívají na platy a mzdy včetně pojistného a přidělu do fondu, ostatní náklady, které vyplývají z pracovněprávních vztahů, výdaje na zvýšení nákladů pro děti se zdravotním postižením, výdaje na učební pomůcky, školní potřeby, učebnice, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na neinvestiční výdaje spojené s provozem škol a školských zařízení a na investiční výdaje zařazené do programu podle zvláštního právního předpisu,
- b) školy a školská zařízení, která jsou zřizovány církvemi nebo jinými náboženskými společnostmi stejně jako podmínky, které jsou stanoveny v písmenu a) s rozdílem financování dlouhodobého majetku a učební pomůcky,
- c) školy a školská zařízení, která jsou zřizovaná obcemi či svazkem obcí stejně jako podmínky stanoveny v písmenu a) s výjimkou školských výchovných a ubytovacích zařízení a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky,
- d) školy a školská zařízení, která jsou zřizovány kraji stejně jako podmínky stanoveny v písmenu a) s výjimkou, která je stanovena v písmenu c) (Svoboda, Marinčák, 2009).

Podle §160, odst. 2 Školského zákona, se ze státního rozpočtu financují prostředky, které jsou vyčleněné na činnost škol a školských zařízení, které stát, obec, svazek obcí či církev nezřizuje, které bylo přiznáno k výkonu zřizovat církevní školy (Svoboda, Marinčák, 2009).

Podle §160 odst. 3 Školského zákona, jsou finanční prostředky rozdělovány dle počtu pedagogických pracovníků v daném roce. (MŠMT, 2021)

Podle §160 odst. 4 Školského zákona, jsou finanční prostředky hrazeny právnickými osobami, které vykonávají činnost a školských zařízení z vlastních příjmů nebo prostředků od zřizovatele či jiných osob (Svoboda, Marinčák, 2009).

Podle §161, odst.1 Školského zákona upravuje republikové normativy ministerstvo a podle odst.2 krajské normativy stanovuje krajský úřad. Podle odst.3 vychází krajský úřad při stanovování normativů z následujících hledisek:

- dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji,
- rámcových vzdělávacích programů,
- rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo přímé pedagogicko-psychologické činnosti,
- naplněnosti tříd, studijních skupin a oddělení v jednotlivých školách a školských zařízení (Svoboda, Marinčák, 1.vydání, 2009).

Podle §161, odst.4 Školského zákona, ministerstvo stanovuje právní předpis členění krajských normativů, ukazatele, jednotky, vztah a zásady pro jejich zvýšení a zveřejnění. Podle §161, odst. 5 Školského zákona ministerstvo poskytuje na základě republikových normativů krajským úřadům dotace na činnost:

a) škol a školských zařízení zřizované krajem,

b) škol a školských zařízení zřizované obcemi nebo svazky obcí (Svoboda, Marinčák, 2009). Školský zákon dále upravuje zásady poskytování finančních prostředků pro právnické osoby, které vykonávají činnost škol a školských zařízení, které zřizuje kraj; zásady tvorby rozpočtu obecního úřadu při rozdělování finančních prostředků; zásady pro krajský úřad, který rozděluje finanční prostředky školám a školským zařízením a sumarizaci účetní závěrky (Svoboda, Marinčák, 2009).

3.4.1 Shrnutí kapitoly

Ze státního rozpočtu hradíme přímé náklady. Tyto finanční prostředky přiděluje MŠMT krajům a ty je rozdělují mezi školy. Výše prostředků je závislá na počtu žáků v daném roce. Řadíme sem platy zaměstnanců, odvody zdravotní pojišťovně a správě sociálního pojištění, učební pomůcky, další vzdělání pedagogů (ostatní neinvestiční náklady), náklady, které vyplývají ze zákoníku práce např. cestovní náhrady. Veškeré tyto prostředky se v účetnictví sledují zvlášť. Tyto finanční prostředky se nesmí použít na jiné účely. Část, která se nevyčerpá se musí vrátit do státního rozpočtu na konci kalendářního roku (Školský zákon).

3.5 Zřizovatel (kraj, obec)

Řídí se dle §180 Školského zákona. Obec či svazek obcí zajišťují výdaje právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení, které zřizuje. Výjimkou jsou výdaje, které jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obec může přispívat právnickým osobám i na další neinvestiční výdaje, které jsou jinak hrazené ze státního rozpočtu. Obec přiděluje finance školám a školským zařízením na provoz těchto budov a provádí s nimi finanční vypořádávání. Tvorba rozpočtu zřizovatele je definována zákonem a příspěvková organizace musí zřizovateli předat požadavky na příslušný kalendářní rok a dodržovat následně pravidla, která byla se zřizovatelem dohodnuta. Výše příspěvku je závislá na zřizovatelské listině. Vztah zřizovatele a příspěvkové organizace je možné během roku změnit, a to v neprospěch příspěvkové organizace ze závažných příčin. O těchto závažnostech rozhodně zřizovatel, jelikož v právu není tato skutečnost definována. Z tohoto důvodu je ředitelům doporučeno, aby finanční plán předkládali s předstihem (Marinčák, Svoboda, 2009).

3.5.1 Shrnutí kapitoly

Z těchto finančních prostředků škola hradí tzv. provozní náklady. Tyto finanční prostředky přiděluje obec nebo kraj se svého rozpočtu a schvaluje jej zastupitelstvo. Tyto prostředky jsou přidělovány dle skutečných potřeb školy. Sem řadíme neinvestiční náklady, jako je energie, opravy majetku, pořízení drobného majetku, úhrady služeb apod. Dále sem řadíme investiční náklady, jako jsou nové stavby budov, nová zařízení v budovách a nový dlouhodobý majetek, který překračuje cenu 40 tis. Kč. Finanční plán se doporučuje předkládat s předstihem, kvůli objektivnímu navýšení příspěvků na provoz školy.

3.6 Školské služby

Úplatu za vzdělávání a školské služby jsou definovány podle § 123 Školského zákona.

Vzdělání na středních školách, které nejsou zřizovány ani státem, krajem, obcí lze poskytovat za úplatu, jež je příjmem právnické osoby, která tuto činnost vykonává. Dále sem řadíme vzdělání, které neposkytuje stupně vzdělání. Výše úplaty stanovuje ředitel školy, stejně jako o rozhodnutí prominutí či snížení úplaty. Ministerstvo zde stanovuje nejvyšší možnou částku úplaty, právní předpisy a splatnost úplaty (Svoboda, Marinčák, 2009).

3.7 Další výdaje

Dalšími výdaji ze státního rozpočtu pro školy a školská zařízení jsou zapsána ve školském rejstříku. Finanční prostředky lze ze státního rozpočtu poskytovat na rozvojové programy podle § 171 odst. 1 a 2 ve školách a školských zařízeních všech typů zřizovatelů. Dále se ze státního rozpočtu podle § 113c financují i náklady spojené se závěrečnými zkouškami, maturitami a absolutorií v konzervatoři. Dále lze finanční prostředky zasílat krajskému úřadu na zvláštní účet kraje pro školy a školská zařízení, které nezřizuje ministerstvo, registrovaná církev nebo náboženská společnost, krajský úřad v přenesené působnosti finanční prostředky přiděluje právnickým osobám, které vykonávají tuto činnost škol a školských zařízení. Zákon o státním rozpočtu určuje výši dotací k částečné úhradě výdajů na provoz škol a školských zařízení, které vykonávají právnické osoby, které zřizují kraje, obce a svazky obcí (Svoboda, Marinčák, 2009).

3.8 Jiné zdroje

Tyto zdroje financování se využívají především u příspěvkových organizací k vytváření po schválení kladného hospodářského výsledku. (Svoboda, Marinčák, 2009)

Rezervní fond

Rezervní fond slouží k dosažení lepšího výsledku hospodaření. Použití tohoto fondu je stanoveno v § 30 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb; rezervní fond používá příspěvková organizace:

- a) k dalšímu rozvoji své činnosti,
- b) k časovému překlenutí rozdílů mezi výnosy a náklady,
- c) k úhradě případných sankcí uložených za porušení rozpočtové kázně,
- d) k úhradě své ztráty za předchozí léta (Svoboda, Marinčák, 2009).

Pokud zřizovatel souhlasí, může příspěvková organizace využít rezervní fond k posílení investičního fondu (Svoboda, Marinčák, 2009).

Investiční fond

Fond je zřízen především pro financování investičních potřeb příspěvkové organizace, ale je také tvořen v závislosti na odpisovém plánu dlouhodobého majetku, který schvaluje zřizovatel (Svoboda, Marinčák, 2009).

Fond odměn

Použití tohoto fondu je upraveno v § 32 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb. Z něj se hradí odměny pro zaměstnance a překročení prostředků na platy a odměny za pracovní pohotovost (Svoboda, Marinčák, 2009).

Fond kulturních a sociálních potřeb

Tento fond je určen k zabezpečování kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků. Fond má nezastupitelnou úlohu ve spolurozhodování odborové organizace, je založen na principu solidarity. Podmínkou pro fungování tohoto fondu je tvorba ročního čerpání. Pro hospodaření se zpracovává směrnice, na níž jsou informováni všichni zaměstnanci z důvodu toho, aby byl roven příspěvek poskytování tohoto příspěvku pro všechny. Základní příděl do fondu činí 2 % z ročního objemu skutečně vypracovaných mzdových prostředků zaměstnanců, se kterými byla uzavřena pracovní smlouva (Svoboda, Marinčák, 2009).

3.9 Doplnková činnost

Tyto finanční prostředky používá škola jako provozní náklady. Příjmy z doplňkové činnosti musí škola zdanit. Řadíme sem prodej stravenek, úhrady drobných služeb, prodej obědů veřejnosti, pronájmy budov apod. Tuto část, využívá škola ke zlepšení hospodářského výsledku. Aby mohla škola doplňkovou činnost provozovat musí mít k tomu kvalifikovaný personál a předložit zřizovateli žádost o povolení poskytovat doplňkovou činnost. Tato činnost

se řídí živnostenským zákonem, tudíž musí mít škola vyřízené živnostenské oprávnění. Podle § 27 odst. 2 písm. g) zákona č. 250/2000 Sb. zřizovatel stanovuje okruhy doplňkové činnosti, které navazují na hlavní účel příspěvkové organizace ve zřizovací listině. Činnost nesmí v žádném případě narušit činnost školy a sleduje se odděleně. Zřizovatel může stanovit odvod z provozu v % z doplňkové činnosti. Škola předkládá žádost o povolení a je povinna k ní předložit i kalkulaci nákladů včetně zisku. Na základě ní, poté zřizovatel vyhodnotí, zda doplňkovou činnost schválí či neschválí. Doplňková činnost se vede v účetnictví odděleně. Zisk škola využívá ke zkvalitnění hlavní činnosti (Svoboda, Marinčák, 2009).

3.10 Granty a dotace

Tyto finanční prostředky škola získává z jakýchkoliv dotačních zdrojů, které jsou dostupné. Aktuálně jsou to především fondy z EU. Do budoucna budou tyto příjmy nutné k rozvoji škol, jelikož dotace z kraje nepokryjí potřeby na velké opravy, popřípadě i větší rozvojové záměry (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

3.11 Sponzorské dary

Tyto finanční prostředky jsou velmi nestabilním zdrojem, spíše tedy můžeme říct, že se jedná o příležitostní zdroj financování (Zákon č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu).

4 Reforma ve financování regionálního školství

Tato reforma se soustřeďuje na oblast financování regionálního školství, což tvoří dle školského zákona všechny typy škol, včetně školských zařízení s výjimkou vysokých škol. Financování soukromých a církevních škol je dle reformy beze změny. Zaměřuje se především na:

- a) narovnání systému rozdělování peněz,
- b) školy budou získávat více financí na zkvalitnění vzdělávání,
- c) přehlednější pravidla pro financování pro ředitele,
- d) jednodušší ekonomická administrativa,
- e) pravomoci ředitelů nejsou omezeny. (MŠMT, 2021)

Principy nového systému financování jsou:

- 1) zajištění rovnosti financování, kdy byly případy, jejichž rozdíly byly nedůvodné,
- 2) nový systém financování ve vybraných druzích škol, stanovení právních předpisů pro maximální rozsah vzdělávání a maximální rozsah pedagogické činnosti hrazený ze státního rozpočtu, což zajistí větší transparentnost a předvídatelnost pro ředitele,
- 3) velký důraz na pravdivost, úplnost a správnost vykazovaných údajů (MŠMT,2021).

	MŠ	ZŠ	SŠ	ŠD	KONZ.	VOŠ	ZUŠ
MŠMT	Normativ na pedagogického pracovníka Objem platových tarifů podle vykázaných údajů Normativ ostatních nárokových složek platů/1 pedagoga Normativ nenárokových složek platu /1 pedagoga Opravný koeficient zohledňující naplněnost běžných tříd a oddělení – neplatí pro KONZ. Opravný koeficient zohledňující inkluzi v běžných třídách a odděleních – neplatí pro KONZ.					Oborový normativ na studenta	Oborový normativ na žáka
KRAJSKÝ ÚŘAD	Rezerva						

Tabulka č.1 reforma financování, zdroj: MŠMT, 2021

Vysvětlivky:

- a) normativ na žáka, který byl stanoven krajským úřadem je nyní nahrazen normativem na jednoho pedagogického pracovníka, který stanovuje MŠMT,
- b) objem platových tarifů se určuje podle skutečné spotřeby,

- c) ostatní složky platu, které jsou stanovené normativně podle MŠMT, budou dále vycházet i dle naplněnosti tříd a inkluzi podle koeficientů,
- d) u VOŠ a ZUŠ zůstává normativ na žáka/studenta beze změny,
- e) krajský úřad může v určitých případech potřeby dofinancovat z rezervy (MŠMT,2021).

Postupy pro přiděl financí ze státního rozpočtu jsou následující:

1) Postup financování ze státního rozpočtu pro pedagogickou činnost

a) Ve vybraných typech škol a školských zařízení:

Školy a školská zařízení jsou povinna předkládat MŠMT údaje o pedagogických pracovnících v obsahu, který je stanovený právními předpisy. Tímto předložením mají nárok na čerpání finančních zdrojů ze státního rozpočtu. Ministerstvo na základě tohoto spisu posoudí, zda má škola nebo školské zařízení nárok na čerpání zdrojů v odpovídající výši.

b) V ostatních typech škol a školských zařízení:

V těchto ostatních typech škol a školských zařízení bude nadále řešeno financování jako doposud, a to prostřednictvím normativu stanoveném na žáka.

2) Postup financování ze státního rozpočtu pro nepedagogickou činnost

a) Mateřské, základní a střední školy:

Financování je stanoveno na základě normativů na školu, na pracoviště a na studenta v akreditovaném vzdělávacím programu v oboru vzdělání stanovené podle MŠMT.

b) Vyšší odborné školy a konzervatoře:

Financování je stanoveno stejně jako u předešlého bodu.

c) Základní umělecké školy:

Financování je stanoveno prostřednictvím oborových normativů na žáka stanovených podle MŠMT.

d) Ostatní typy školských zařízení:

Financování zůstává beze změny. Aktuálně je ale definována rezerva, kterou bude rozepisovat ministerstvo krajským úřadům nad rámec rozpočtu. Krajské úřady budou dále tuto rezervu využívat k dopadům opatření podle § 16 školského zákona.

Přínos nového způsobu financování by měl zajistit transparentnost a předvídatelnost ve financování, odstranit nerovnost v odměňování zaměstnanců, odstranit negativní dopady snížení počtu žáků, eliminovat u středních škol přijímat co největší počet žáků, z důvodu získání co největšího objemu finančních prostředků (MŠMT, 2021).

Analýza konkrétního financování vybraných SŠ ve sledovaném období bude předmětem praktické části.

PRAKTICKÁ ČÁST

5 Metodika a cíl práce

Praktická část je zaměřena na analýzu hospodaření vybrané školy a využití doplňkové činnosti na financování v období 2018-2021.

Praktická část vychází z informací, které jsou získány z výročních zpráv školy, zřizovatelské listiny a dalších interních dokumentů školy. Výzkum probíhal na počátku roku 2022.

Hlavní cíl: analyzovat zdroje financování škol SOU a SOŠ a zhodnotit podíl a využití doplňkové činnosti na financování.

5.1 Formulace otázek výzkumu

Pokud výzkumník využívá kvalitativního výzkumu, je třeba si dopředu připravit otázky výzkumného šetření a zvolit téma. V průběhu výzkumného šetření ale může otázky měnit doplňovat, proto se uvádí, že je výzkum pružný. (Hendl, 2016)

V rámci výzkumného šetření si klademe následující otázky:

- 1) Jaké jsou zdroje financování vybraných středních škol?
- 2) Jaký je podíl doplňkové činnosti na financování vybraných středních škol?
- 3) Jaké jsou důvody provozu doplňkové činnosti?
- 4) Kdo a jak provádí doplňkovou činnost?
- 5) Jakým způsobem vybrané střední školy využívají prostředků získaných prostřednictvím doplňkových činností?

5.2 Metody výzkumu

V práci využíváme kvalitativního výzkumu, takže dochází ke kontaktu s výzkumným souborem (lidmi). Podle J. Hendla je možné při kvalitativním výzkumu využívat více metod, což se nazývá triangulace. (Hendl, 2016). Hlavní metodou výzkumu bude analýza dokumentů, které nám škola poskytla doplněná rozhovorem s jednotlivými řediteli.

5.2.1 Analýza dokumentů

Jako výzkumné podklady využíváme údaje z dokumentů, které nám byly poskytnuty řediteli školy. Na základě prosby od těchto ředitelů, zanecháme ale školy v anonymitě. Školy budeme dále tedy označovat jako školu XYZ a školu ABC. J. Hendl uvádí, že analýza dokumentů patří jak k aktivitě kvalitativního výzkumu, tak kvantitativního a data zjištěná z těchto dokumentů jsou zpracována v souladu s formulovanými otázkami. (Hendl, 2016)

Analýza poskytnutých dokumentů bude hlavní metodou výzkumu této práce.

5.2.2 Rozhovor

Tato výzkumná metoda bude využita v druhé části výzkumu a bude pouze doplňovat výzkumné otázky. Rozhovor probíhal za předem připravených otevřených otázek. J. Hendl uvádí, že tento typ rozhovoru je vhodný v případě, že nemáme moc času se věnovat respondentovi. (J. Hendl, 2016)

V rozhovoru jsme položili celkem 10 otázek. Seznam položených otázek bude k nahlédnutí v příloze č.1.

5.3 Výzkumný soubor

V bakalářské práci jsou výzkumným souborem střední školy. Zvolili jsme dvě střední školy. Jsou to školy, kde probíhá jak střední odborné vzdělání ukončené maturitní zkouškou a získáním maturitního vysvědčení tak i střední odborné ukončené závěrečnou zkouškou a získáním výučního listu.

J. Hendl uvádí, že musíme brát ohled při výběru výzkumného souboru v rámci kvalitativního výzkumu na:

- zda se můžeme zeptat, z jakého důvodu volíme tuto osobu,
- zda dokážeme propojit výzkumnou otázku se zkoumaným objektem,
- zda je výzkum provést z časového hlediska tak i finančního,
- zda počítáme s možností estetických problémů. (Hendl, 2016)

Ve školách byly realizované rozhovory s řediteli školy, a byly nám poskytnuté dokumenty o hospodaření škol. Jak bylo již zmíněno v kapitole 5.2.1 zachováme anonymitu škol.

Respondent č.1 - XYZ

Škola je příspěvkovou organizací, zřizovatelem je kraj. Vedením školy je ředitel školy. Škola zajišťuje přípravu žáků na výkon zaměstnání ve službách. Škola nabízí 10 učebních oborů:

- s maturitní zkouškou – hotelnictví, cestovní ruch, podnikání,
- s výučním listem – výrobce potravin, pekař, cukrář, řezník, kuchař-číšník, prodavač, kadeřník.

Činnost školy byla velice poznamenána ve školním roce 2020/2021, kdy v důsledku Covid 19 byla přerušena prezenční výuka včetně praxí a nahrazena výukou distanční. Praxe na odborných pracovištích byly po tuto dobu zrušeny.

	k 1.9.2018	k 30.6.2021
Počet žáků	1100	900
Počet oborů	10	10
Počet pedagogických pracovníků	81	82
Počet nepedagogických pracovníků	40	57
Počet budov	11	10

Tabulka č.2, počet žáků, pracovníků, oborů a budov, zdroj: vlastní zpracování na základě interních zdrojů

Respondent č.2 - ABC

Škola je příspěvkovou organizací a jejich zřizovatelem je kraj. Ve vedení školy je ředitel. Praxe a výuka byly poznamenány stejně jako v roce 2020/2021 jako respondent č. 1. Škola nabízí celkem 8 oborů vzdělání:

- s maturitní zkouškou – agropodnikání se zaměřením na ekonomiku, agropodnikání se zaměřením na provoz, přírodovědné lyceum, ekologie a životní prostředí, chemik operátor, podnikání
- s výučním listem – zemědělec, zahradník, chemik.

	k 1. 9. 2018	k 30. 6. 2021
Počet žáků	606	606
Počet oborů	8	9
Počet pedagogických pracovníků	60	61
Počet nepedagogických pracovníků	24	25
Počet budov	6	6

Tabulka č.3, počet žáků, oborů, pracovníků a budov, zdroj: vlastní zpracování na základě interních zdrojů

6 Interpretace a analýza dokumentace

Na začátku roku 2022 bylo nezbytné kontaktovat ředitele škol. Ředitelům byl zaslán mail, jehož předmětem byla prosba o spolupráci v rámci výzkumu bakalářské práce. Osloveno bylo celkem 20 respondentů, ale pouze dva respondenti byli ochotni spolupracovat v rámci výzkumu bakalářské práce. Následně proběhla telefonická domluva o termínu setkání. V rámci setkání jsme provedli jednu z výzkumných metod, a to rozhovor. Dokumenty, které jsme potřebovali v rámci výzkumu byly zaslány prostřednictvím osobního mailu.

6.1 Analýza interních dokumentů škol

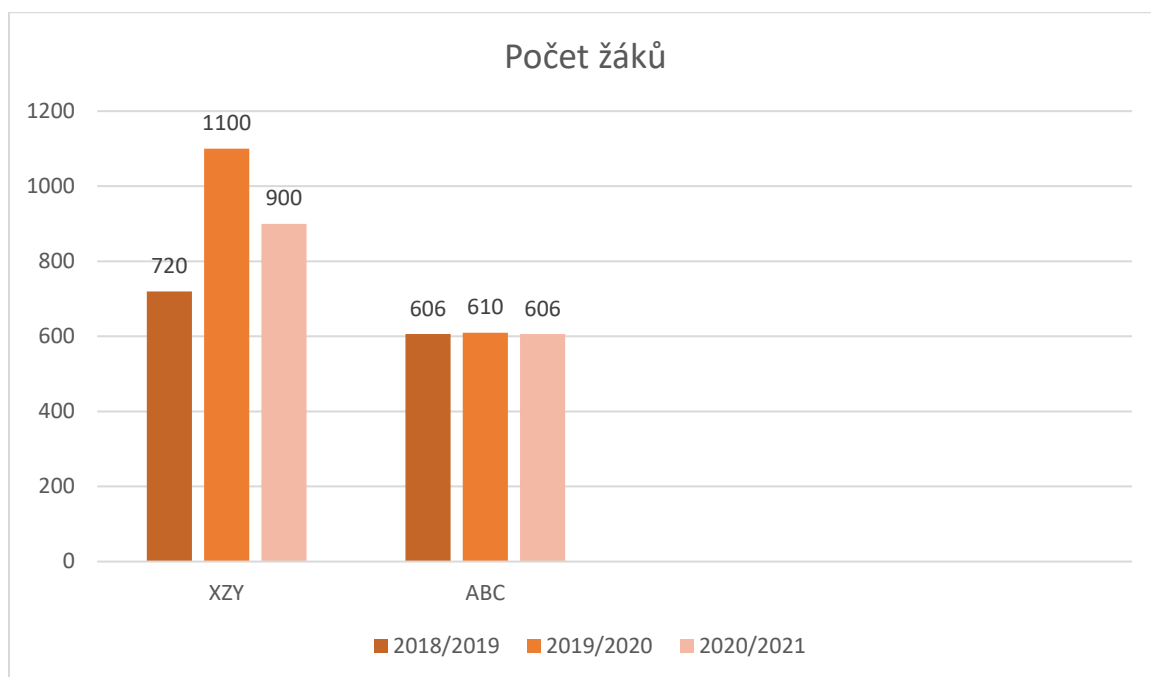
Náklady a výnosy škol jsou součástí fungování školy hrazené ze zdrojů financování. Řadíme sem mzdy, spotřebu energie, opravy a údržby, zákonné pojištění apod. Tyto prostředky hradíme ze státního rozpočtu. Dalšími prostředky jsou finance z rozpočtu od zřizovatele, které škola využívá na provoz školy a náklady na vzdělávání. Škola může využívat i další zdroje financování. Analyzovali jsme interní dokumenty škol a definovali 6 kategorií, na základě jejichž rozboru bychom měli získat odpovědi na výzkumnou otázku 1 a 2. Kategorie, které jsme zvolili jsou počet žáků, příspěvky ze státního rozpočtu, příspěvky od zřizovatele, hlavní činnost, doplňková činnost, výsledek hospodaření. Kategorie budou popsány a graficky znázorněny v tabulkách a grafech. Čísla jsou zaokrouhlena na celé částky dolů.

Kategorie 1: Počet žáků

Financování SOŠ a SOU bylo založeno na normativu rozdělení na žáka, dle aktuální reformy je založeno na normativu pedagogických pracovníků. Ve sledovaném období, ale reforma aktuální nebyla, proto pracujeme ještě dle rozdělení finančních prostředků podle normativu na žáka. Počty žáků se liší nestabilně. Ve školním roce 2019/ 2020 se výsledek velice liší oproti roku předešlému, počet žáků stoupá. V následujícím roce ale počet žáků opětovně klesá.

	2018/2019	2019/2020	2020/2021
XYZ	720	1100	900
ABC	606	610	606

Tabulka č. 4 počet žáků, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

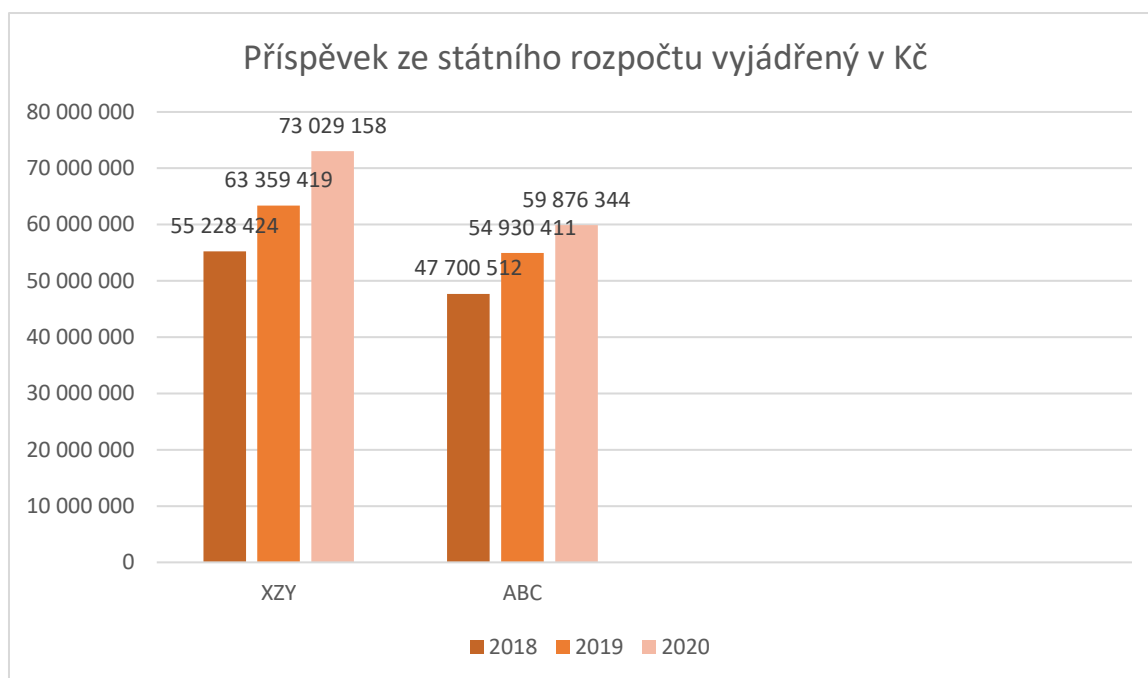
Graf č. 1, zdroj: vlastní zpracování na základě interních zdrojů

Kategorie 2: Příspěvky ze státního rozpočtu

Školy zapsané v rejstříku škol a školských zařízení mají nárok na příspěvek ze státního rozpočtu na přímé neinvestiční výdaje – náklady na vzdělání. Příspěvek se odvíjí od počtu žáků v daném roce, počtu ubytovaných a stravovaných a na prostředky určené na podpůrná opatření, která jsou poskytována žákům školy na základě doporučení poradenských zařízení. Větší finanční prostředky získávají školy, které provozují školní jídelnu a domov mládeže. Dle tabulky č. 5 a grafu č. 2 můžeme vidět, že finanční příspěvky ze státního rozpočtu stále vzrůstají. Tento příspěvek je jeden ze zdrojů financování vybraných středních škol.

	2018	2019	2020
XYZ	55 228 424	63 359 419	73 029 158
ABC	47 700 512	54 930 411	59 876 344

Tabulka č. 5 – příspěvky ze státního rozpočtu v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

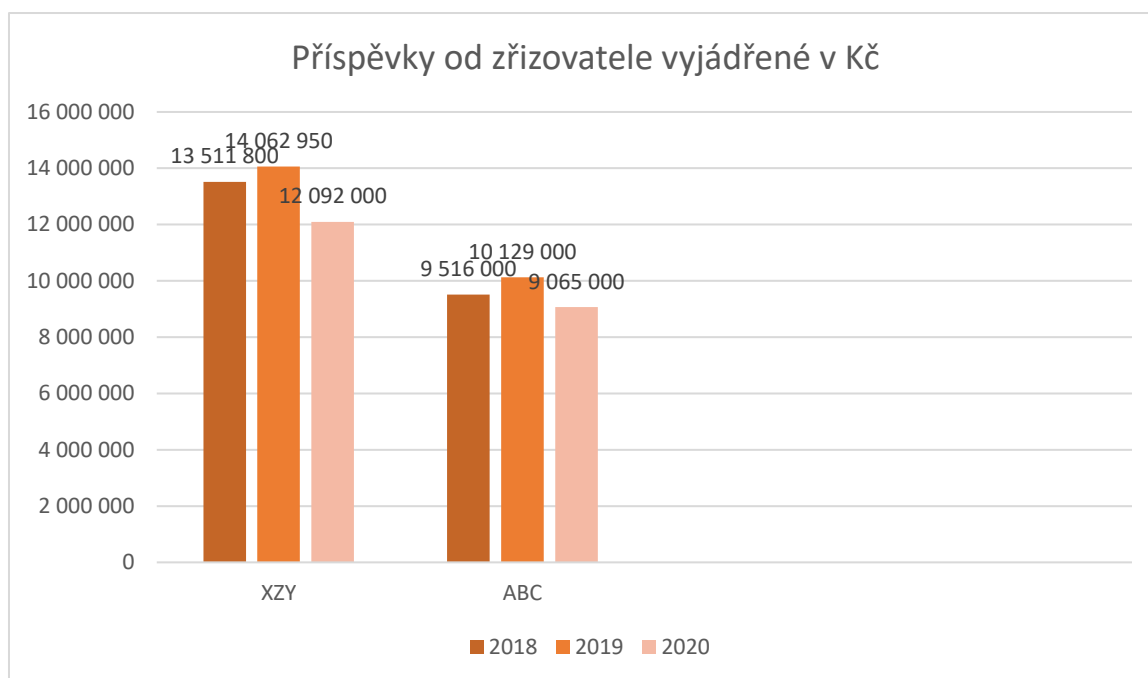
Graf č. 2 – příspěvek ze státního rozpočtu vyjádřený v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Kategorie 3: Příspěvek od zřizovatele

Dalším zdrojem financování škol je příspěvek od zřizovatele. Tento příspěvek škola využívá na provoz školy, tzv. provozní náklady. Tyto náklady se týkají spotřeby materiálu a energie, opravy a udržování, daně a poplatky, zákonné a sociální pojištění apod. V tabulce č. 6 a grafu č. 3 můžeme vidět, že příspěvek od zřizovatele se v obou školách zvýšil v roce 2019 a v roce 2020 opětovně klesl.

	2018	2019	2020
XYZ	13 511 800	14 062 950	12 092 000
ABC	9 516 000	10 129 000	9 065 000

Tabulka č. 6 – příspěvky od zřizovatele v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Graf č. 3 – příspěvek od zřizovatele vyjádřený v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

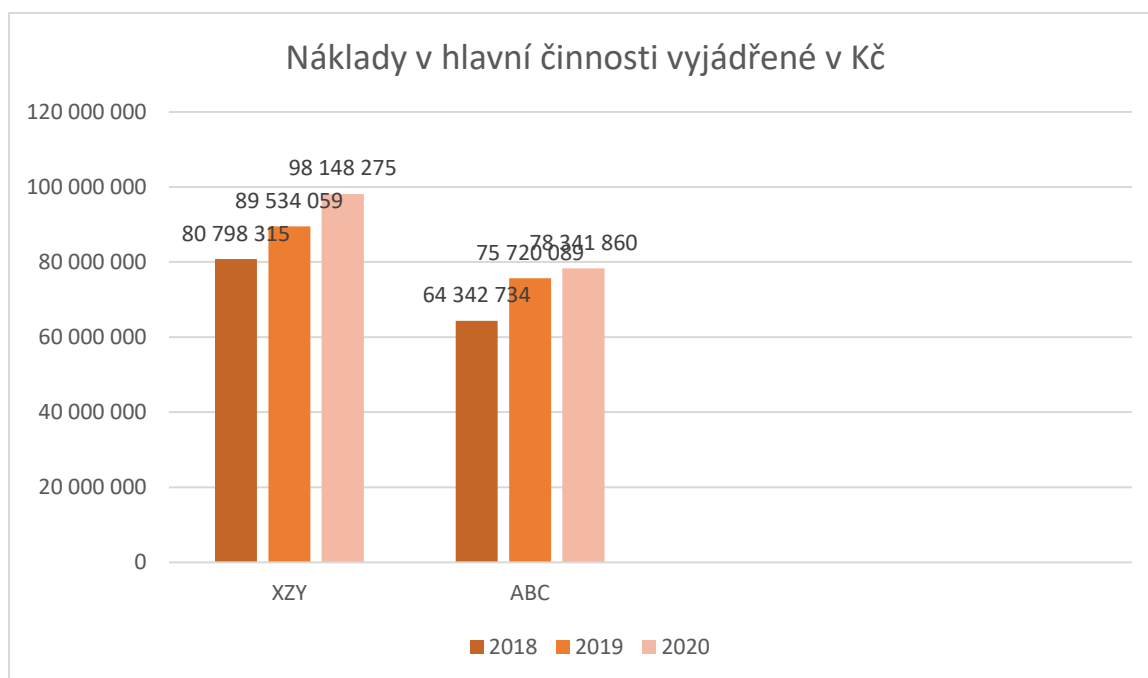
Kategorie 4: Hlavní činnost školy

Hlavní činnost školy souvisí s hlavním posláním školy, což vychází ze školského zákona a to: poskytovat žákům všeobecné nebo odborné vzdělání včetně školských služeb, tedy služby ubytovací a stravovací. Vše, co s těmito službami souvisí řadíme do hlavní činnosti školy.

Náklady v hlavní činnosti školy jsou náklady mzdové, pojištění, které je dáno zákonem a jiné sociální pojištění, nákladové účty třídy 5 – spotřeba materiálu, spotřeba energie, odpisy dlouhodobého drobného majetku apod. Největší položkou výdajů kromě mzdových nákladů jsou náklady na spotřebu a, opravy a ostatní služby. Největší položkou nákladů jsou náklady na spotřebu energie, jelikož ceny energií neustále stoupají nebo energetické firmy krachují. Do spotřeb materiálu škola zahrnuje nákup kancelářských potřeb, nákup učebnic, nákup hygienických prostředků, nákup potravin pro školní jídelnu. Dle tabulky č. 7 a grafu č. 4 můžeme vidět, že náklady školy rostou v průměru za rok o 10 000 000 Kč, což je velký nárůst.

	2018	2019	2020
XYZ	80 798 315	89 534 059	98 148 275
ABC	64 342 734	75 720 089	78 341 860

Tabulka č.7 – náklady v hlavní činnosti vyjádřené v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

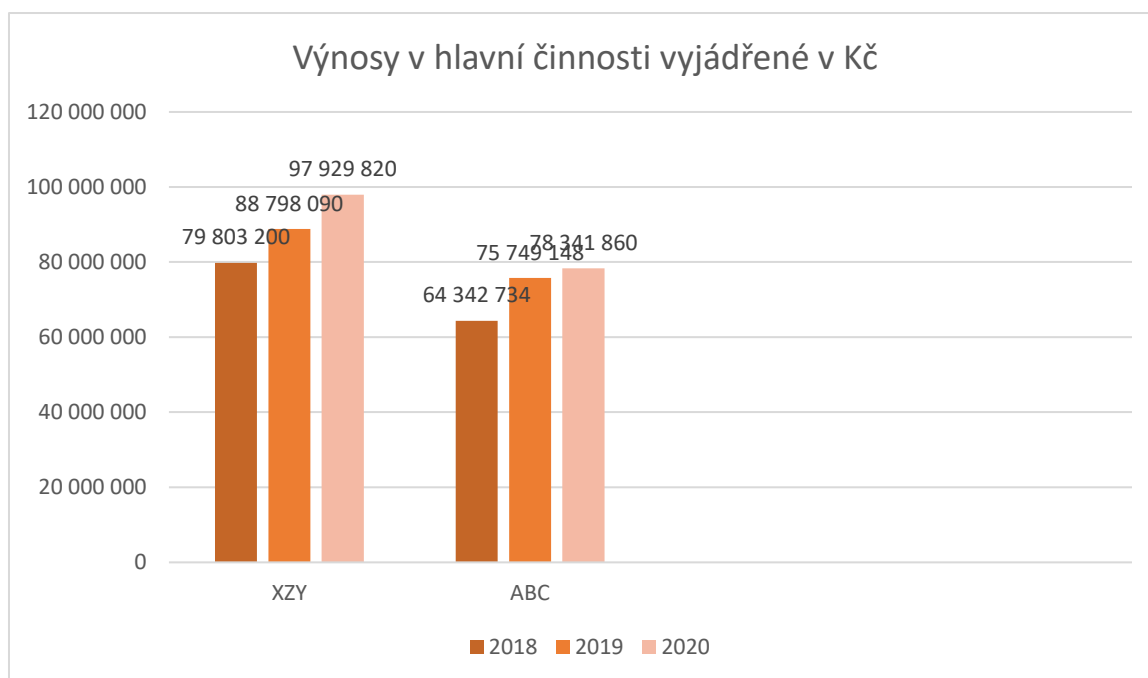

Graf č. 4 – náklady v hlavní činnosti vyjádřené v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Do výnosů v hlavní činnosti patří jak dotace ze státního rozpočtu a rozpočtu od zřizovatele, také výnosy z prodeje vlastních výrobků a služeb. Obě školy vykazují výnosy z prodeje služeb, a to ve stravování a ubytování. Dále školy vykazují výnosy z prodeje vlastních výrobků v rámci práce na praxích. Dále jsou do výnosů zahrnuty administrativní poplatky, prodej výpočetní techniky. Podle tabulky č. 8 a grafu č. 5 můžeme vidět nárůst podobně jako u nákladů v průměru o 10 000 000.

	2018	2019	2020
XYZ	79 803 200	88 798 090	97 929 820
ABC	64 342 734	75 749 148	78 341 860

Tabulka č. 8 výnosy v hlavní činnosti vyjádřené v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

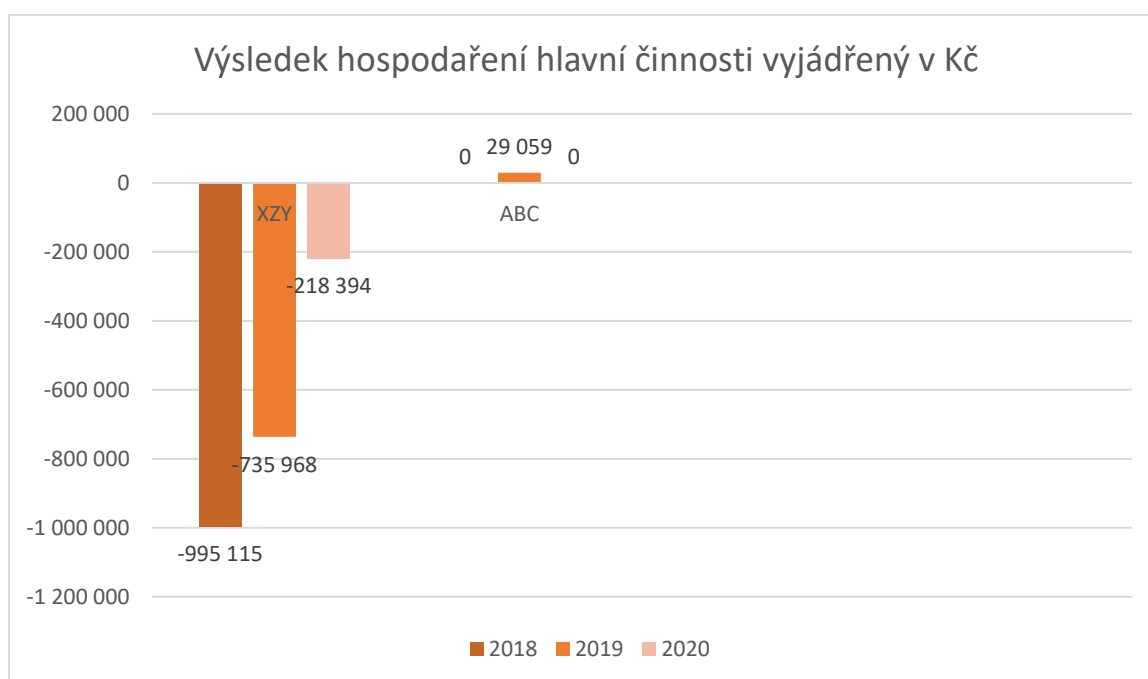

Graf č. 5 výnosy v hlavní činnosti vyjádřené v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Hospodářský výsledek v hlavní činnosti představuje rozdíl mezi výnosy a náklady. Hospodářský výsledek hlavní činnosti by měl být nulový. Pokud je hospodářský výsledek záporný, tak škola hospodařila ve ztrátě, pokud je výsledek kladný, může škola jej převést do rezervního fondu či pokrýt ztrátu z minulého roku. Podle tabulky č. 9 a grafu č. 6 vidíme, že škola XYZ hospodařila ve ztrátě, škola ABC hospodařila rovnoměrně 2 roky, 1 rok hospodařila s kladným hospodářským výsledkem.

	2018	2019	2020
XYZ	-995 115	-735 968	-218 394
ABC	0	29 059	0

Tabulka č. 9 výsledek hospodaření hlavní činnosti vyjádřeny v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Graf č. 6 výsledek hospodaření hlavní činnosti vyjádřený v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

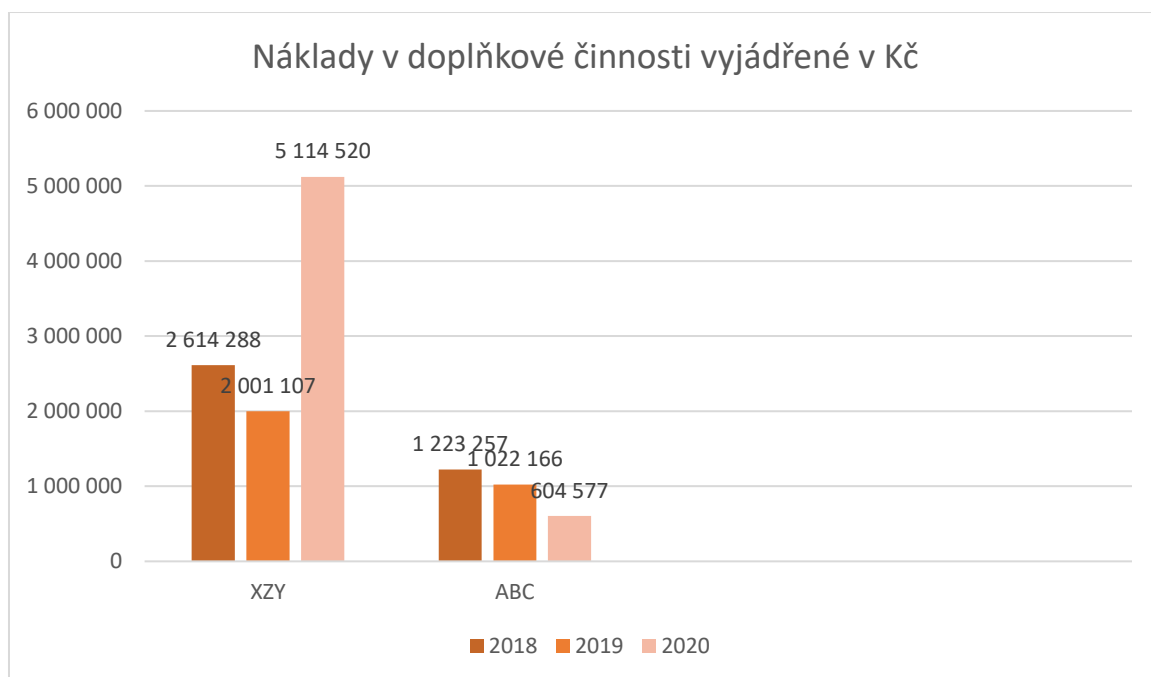
Kategorie 5: Doplnková činnost

Všichni respondenti provozují doplňkovou činnost podle zřizovací listiny své právnické osoby, která stanovuje druh a rozsah činnosti, kterou mohou školy vykonávat. Rozpočet by měl být vyrovnaný. Výnosy v doplňkové činnosti by měli být vyšší než náklady v doplňkové činnosti.

Náklady v doplňkové činnosti zahrnují náklady stejné jako náklady v hlavní činnosti, a to mzdové náklady, spotřeba energie, spotřeba materiálu, zákonné pojištění apod. V tabulce č. 10 a grafu č. 7 můžeme vidět, že náklady v doplňkové činnosti jsou velké, jelikož škola vlastní hodně budov (domov mládeže, jídelna apod.) a pronajímá budovy jako je například tělocvična a zprostředkovává služby jako je vaření pro cizí strávníky. Dále jsou v doplňkové činnosti zahrnuty služby jako autoškola či rekvalifikační kurzy.

	2018	2019	2020
XYZ	2 614 288	3 001 107	5 114 520
ABC	1 223 257	1 022 166	604 577

Tabulka č. 10 náklady v doplňkové činnosti vyjádřené v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

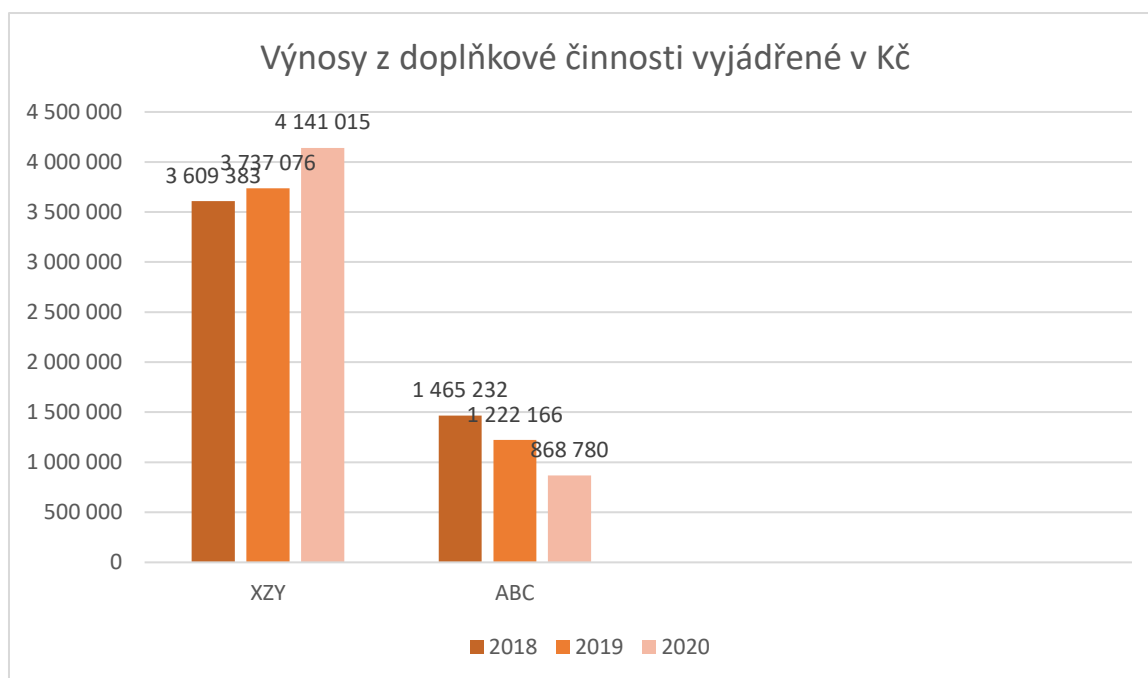

Graf č. 7 náklady v doplňkové činnosti vyjádřené v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Výnosy v doplňkové činnosti jsou výnosy z prodeje služeb a vlastních výrobků, služby za pronájem apod. Školy ve většině případů získávají finanční prostředky za pronájem nebytových prostor a tělocvičen, za výnosy z prodeje služeb – vaření pro cizí strážníky, poplatky za ubytování. Výnosy v doplňkové činnosti narušila v roce 2020 výrazně pandemie Covid 19 jak můžeme vidět v tabulce č.11 a grafu č. 8, výnosy byly menší než náklady a hospodářský výsledek tím pádem byl ztrátový.

	2018	2019	2020
XYZ	3 609 383	3 737 076	4 141 015
ABC	1 465 232	1 222 166	868 780

Tabulka č. 11 výnosy z doplňkové činnosti vyjádřené v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

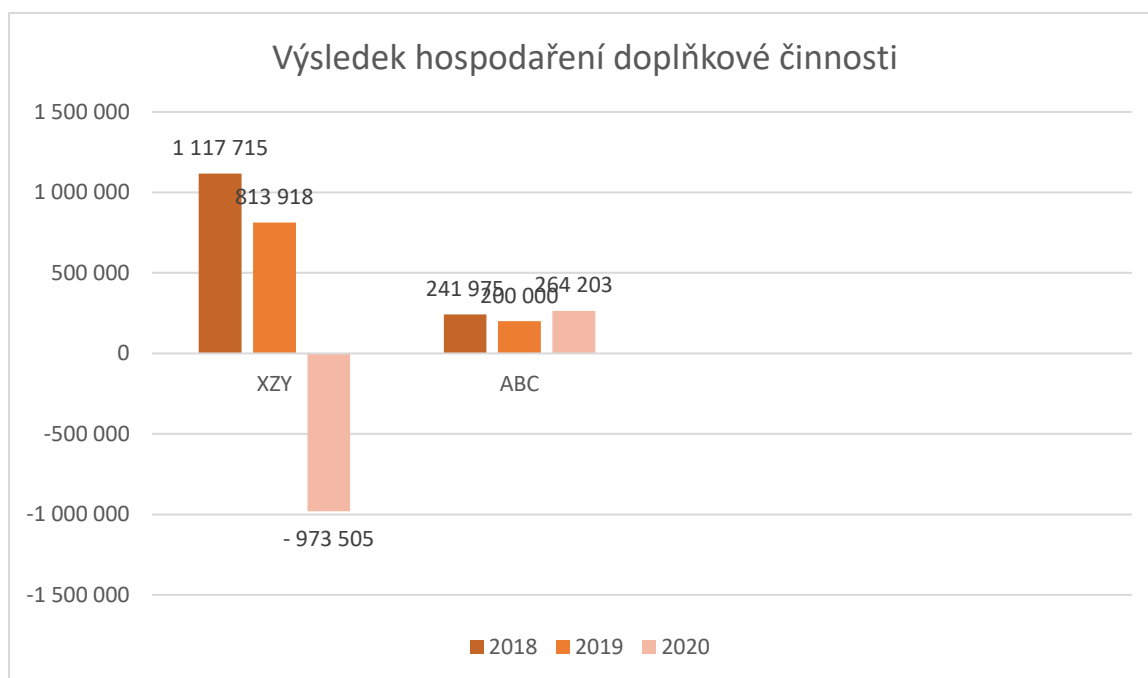

Graf č. 8 výnosy z doplňkové činnosti vyjádřené v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Hospodářský výsledek z doplňkové činnosti zjistíme porovnáním nákladů a výnosů. Škola ABC má ve všech zkoumaných letech kladný hospodářský výsledek, jak můžeme vidět v tabulce č.12 a grafu č. 9, kdežto škola XYZ má roce 2020 ztrátu, která je způsobena omezením provozu doplňkové činnosti pandemií Covid 19.

	2018	2019	2020
XYZ	1 117 715	813 918	-973 505
ABC	241 975	200 000	264 203

Tabulka č. 12 výsledek hospodaření doplňkové činnosti vyjádřený v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

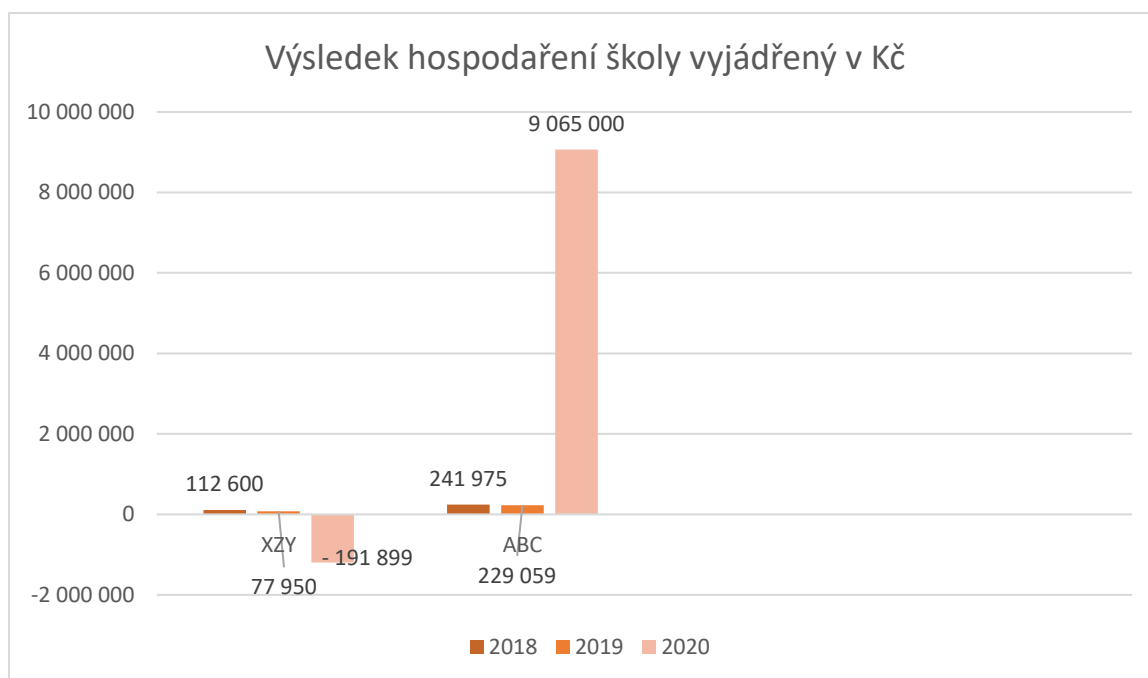
Graf č. 9 výsledek hospodaření doplňkové činnosti vyjádřený v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Kategorie 6: Výsledek hospodaření školy

Výsledek hospodaření školy je rozdíl mezi výnosy a náklady v hlavní i doplňkové činnosti za kalendářní rok. Tento výsledek můžeme zjistit z výkazu zisku a ztrát. Školy se snaží docílit toho, aby byl hospodářský výsledek vyrovnaný, což se většinou nedaří. Pokud je výsledek kladný, může jej škola využít na úhradu ztráty z minulých let nebo jako úsporu do peněžních fondů. Škola ABC má ve sledovaných letech hospodářský výsledek kladný, škola XYZ má v roách 2018,2019 výsledek také kladný, ale v roce 2020 už je výsledek hospodaření záporný, jak můžeme vidět v tabulce č.13 a grafu č. 10.

	2018	2019	2020
XYZ	112 600	77 950	- 1 191 899
ABC	241 975	229 069	264 203

Tabulka č.13 výsledek hospodaření školy vyjádřený v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Graf č.10 výsledek hospodaření školy vyjádřený v Kč, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

6.2 Rozhovor

Jistými finančními prostředky pro školy jsou dotace ze státního rozpočtu a příspěvky od zřizovatele. V teoretické části jsme si popsali finanční toky škol a v polovině praktické části jsme analyzovali hlavní finanční prostředky škol. V této kapitole si představíme rozhovory se řediteli škol, které byly uskutečněny na základě předem strukturovaných otázek. Rozhovor obsahoval celkem 10 otázek a díky nim si můžeme odpovědět na výzkumné otázky č. 3,4,5. Otázky s odpověďmi si nyní představíme.

1) Provozuje vaše škola doplňkovou činnost?

Tato otázka byla úvodní. Oba respondenti odpověděli, že doplňkovou činnost jejich škola provozuje.

2) Kdo zajišťuje provoz doplňkové činnosti?

Na tuto otázku odpověděli respondenti rozdílně. Škola XYZ odpověděla, že provoz doplňkové činnosti zajišťují zaměstnanci školy, kdežto škola ABC odpověděla, že provoz doplňkové činnosti zajišťuje externí osoba, tedy nejedná se vůbec o zaměstnance školy, ale i zaměstnanec školy.

3) Má tato osoba veškeré informace k provozu doplňkové činnosti?

Oba respondenti odpověděli stejně a to tak, že osoba vykonávající doplňkovou činnost má veškeré informace k jejímu provozu. Škola XYZ navíc dodala, že v průběhu roku se osoba vykonávající doplňkovou činnost změnila a tím pádem se musela v této činnosti zaučit, což proběhlo bez problémů.

4) Z jakého důvodu provozujete doplňkovou činnost?

Odpověď obou respondentů nebyla překvapivá. Dopředu se dalo počítat, že školy provozují doplňkovou činnost z hlavního důvodu, a to zlepšení hospodářského výsledku, což oba respondenti potvrdili.

5) Jakým způsobem provozujete doplňkovou činnost?

Školy jsou zřizovány jako příspěvkové organizace na základě zřizovací listiny, která definuje i doplňkovou činnost. Respondenti se v některých činnostech shodovali a v některých ne. Škola XYZ provozuje doplňkovou činnost a nabízí služby jako vaření pro cizí strážníky, pronájem nebytových prostor (tělocvična), domov mládeže, cukrářské výrobky. Škola ABC provozuje stejně doplňkovou činnost jako škola XYZ, a to vaření pro cizí strážníky, pronájem nebytových prostor, domov mládeže, a navíc i rekvalifikační kurzy.

6) Přichází vaši zaměstnanci s novými nápady na provozování doplňkové činnosti? Pokud ano, o jaké nápady se jedná?

Oba respondenti odpověděli, že ano, zaměstnanci přichází s novými nápady na provoz doplňkové činnosti. Nápady se ale liší. Škola ABC odpověděla, že zaměstnanci navrhnou zlepšení technologií při rekvalifikačních kurzech. Škola XYZ odpověděla, že zaměstnanci navrhnou zlepšení logistiky při dodávkách cukrářské výroby.

7) Je zisk z doplňkové činnosti jednou z rozhodujících položek při sestavování rozpočtu?

Tato odpověď nebyla překvapující, oba respondenti odpověděli, že ano, zisk z doplňkové činnosti je opravdu jednou z rozhodujících položek při sestavování rozpočtu.

8) Omezuje zřizovatel vznik nových činností?

Odpověď respondentů se neshodovala. Škola XYZ odpověděla, že zřizovatel školu ke vzniku nových činností neomezuje v žádném případě, samozřejmě vždy na základě domluvy a zřizovací listiny. Škola ABC odpověděla, že zřizovatel vznik nových činností omezuje.

9) Mohla by vaše škola provozovat více doplňkových činností?

Odpověď respondentů se opětovně neshodovala. Škola ABC odpověděla, že by škola mohla provozovat samozřejmě více doplňkových činností, kdežto škola XYZ odpověděla, že jejich doplňková činnost je naprosto dostačující a provoz nových činností neplánují a ani nechtějí.

10) Jakým způsobem využíváte prostředky získané z doplňkové činnosti?

Oba respondenti se shodovali v odpovědi. Zisk z doplňkové činnosti využívají především na pokrytí ztráty z minulých let, ale pokud ztráta z minulých let není, zisk převádí do rezervního fondu na základě doporučení zřizovatele.

7 Vyhodnocení výzkumného šetření

Po zjištění údajů z výkazů zisku a ztrát a po odpovědích zjištěných z rozhovorů s vedením školy můžeme přejít k závěrečnému zhodnocení. Výzkumným šetřením jsme si odpověděli na hlavní otázky k výzkumu (podkapitola 6.1), na které jsme odpovědi zjistili analýzou interních dokumentů (otázky 1,2) a doplnění odpovědi ředitelů školy (otázky 3,4,5).

1) Jaké jsou zdroje financování vybraných středních škol?

Obě školy získávají finanční prostředky z dotací ze státního rozpočtu, příspěvek od zřizovatele a z doplňkové činnosti. Náklady mají školy následující: náklady na mzdy, náklady na energie, náklady na spotřebu materiálu, do nichž řadíme nákup učebnic apod., opravy a udržování, cestovné, ostatní služby, daně a poplatky, zákonné pojištění apod. Přehledné příspěvky, výnosy a náklady jsou zpracovány v tabulce č. 14 a 15 ve sledovaném období 2018-2020.

	Dotace ze státního rozpočtu	Příspěvek na provoz od zřizovatele	Výnosy z doplňkové činnosti	Výnosy z hlavní činnosti
XYZ	191 617 001	39 666 750	11 487 474	266 531 110
ABC	162 507 267	28 710 000	3 556 178	218 433 742

Tabulka č. 14 přehled příspěvků a výnosů ve sledovaném období 2018-2020, zdroj: vlastní zpracování na základě získaných dat

	Náklady z hlavní činnosti	Náklady z doplňkové činnosti
XYZ	268 480 649	10 729 915
ABC	218 404 683	2 850 000

Tabulka č. 15 přehled nákladů ve sledovaném období 2018-2020, zdroj: vlastní zpracování na základě získaných dat

Škola ABC byla ve sledovaném období v roce 2018 a 2020 s nulovým hospodářským výsledkem v hlavní činnosti, což je způsobeno vyrovnaným rozpočtem. V roce 2019 hospodařila s kladným hospodářským výsledkem. V doplňkové činnosti hospodařila po celou dobu s kladným hospodářským výsledkem. Škola XYZ hospodařila ve sledovaném období

2018-2020 se záporným hospodářským výsledkem, což bylo způsobeno nečekanými opravami budov školy. V doplňkové činnosti hospodařila dva roky s kladným hospodářským výsledkem, ale v roce 2020 již byl hospodářský výsledek ve ztrátě, což bylo způsobeno dobou Covid 19.

2) Jaký je podíl doplňkové činnosti na financování vybraných středních škol?

Podíl doplňkové činnosti na financování si vyjádříme v tabulce č. 16, 17, 18 vyjádřenou v % a následně si ji popíšeme.

Podíl výnosů	2018	2019	2020
XYZ	4,32	4,03	4,05
ABC	2,22	1,58	1,09

Tabulka č. 16 – podíl doplňkové činnosti na výnosech školy vyjádřený v %, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Podíl nákladů	2018	2019	2020
XYZ	3,13	3,24	4,95
ABC	1,86	1,33	0,76

Tabulka č. 17 – podíl doplňkové činnosti na nákladech školy vyjádřený v %, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Podíl výsledku hospodaření	2018	2019	2020
XYZ	10,07	9,57	81,67
ABC	100	114,52	100

Tabulka č. 18 – podíl doplňkové činnosti na výsledku hospodaření školy vyjádřený v %, zdroj: vlastní zpracování na základě interních dokumentů

Podíl doplňkové činnosti na výnosech obou škol klesá z čehož vyplývá, že výnosy z hlavní činnosti jsou zásadnější pro školu než výnosy z činnosti doplňkové. Podíl doplňkové činnosti na nákladech u školy XYZ vzrůstá, jelikož náklady v doplňkové činnosti vzrůstají, kdežto u školy ABC podíl doplňkové činnosti na nákladech klesá, jelikož klesají náklady v doplňkové činnosti. Podíl doplňkové činnosti na výsledku hospodaření školy XYZ ve sledovaném období v prvních dvou letech je podobný, kdežto v roce 2020 je podíl vysoký, jelikož škola hospodařila ve ztrátě jak v doplňkové činnosti, tak činnosti hlavní z důvodu pandemie Covid 19. Podíl doplňkové činnosti na výsledku hospodaření školy ABC se v roce 2018 a 2020 rovná 100 % z důvodu toho, že v hlavní činnosti byl rozpočet vyrovnaný a hospodářský výsledek se rovnal

nule. V roce 2019 hospodářský výsledek přesahuje 100 % jelikož výsledek hospodaření doplňkové činnosti byl vyšší než výsledek hospodaření hlavní činnosti.

3) Jaké jsou důvody a nápady provozu doplňkové činnosti vybraných středních škol?

Na tuto výzkumnou otázku jsme zjistili odpověď z rozhovoru se řediteli školy.

Obě školy provozují doplňkovou činnost z důvodu zlepšení hospodářského výsledku školy. Dále obě školy odpověděly, že zaměstnanci přichází s novými nápady na provoz doplňkové činnosti. Nápady se ale liší. Škola ABC odpověděla, že zaměstnanci navrhuji zlepšení technologií při rekvalifikačních kurzech. Škola XYZ odpověděla, že zaměstnanci navrhuji zlepšení logistiky při dodávkách cukrářské výroby. Dále škola XYZ odpověděla, že zřizovatel školu ke vzniku nových činností neomezuje v žádném případě, samozřejmě vždy na základě domluvy a zřizovací listiny. Škola ABC odpověděla, že zřizovatel vznik nových činností omezuje.

4) Kdo a jak provádí doplňkovou činnost u vybraných středních škol?

Škola XYZ odpověděla, že provoz doplňkové činnosti zajišťují zaměstnanci školy. Škola ABC odpověděla, že provoz doplňkové činnosti zajišťuje externí osoba i zaměstnanec školy. Oba respondenti odpověděli, že osoba vykonávající doplňkovou činnost má veškeré informace k jejímu provozu. Škola XYZ navíc dodala, že v průběhu roku se osoba vykonávající doplňkovou činnost změnila a tím pádem se musela v této činnosti naučit, což proběhlo bez problémů. Škola XYZ provozuje doplňkovou činnost a nabízí služby jako vaření pro cizí strávníky, pronájem nebytových prostor (tělocvična), domov mládeže, cukrářské výrobky. Škola ABC provozuje stejně doplňkovou činnost jako škola XYZ, a to vaření pro cizí strávníky, pronájem nebytových prostor, domov mládeže, a navíc i rekvalifikační kurzy. Doplňkovou činnost provozují obě školy na základě zřizovací listiny. Škola ABC by ráda provozovala ještě více doplňkových činností, kdežto školy XYZ odpověděla, že jejich více doplňkových činností provozovat nebudou. Navíc u obou škol je zisk z doplňkové činnosti důležitý při sestavování rozpočtu.

5) Jakým způsobem vybrané střední školy využívají prostředků získaných prostřednictvím doplňkové činnosti?

Oba respondenti se shodovali v odpovědi. Zisk z doplňkové činnosti využívají především na pokrytí ztráty z minulých let, ale pokud ztráta z minulých let není, zisk převádí do rezervního fondu na základě doporučení zřizovatele.

Diskuze výsledků

Teoretická část je zaměřena na vymezení pojmů v oblasti školství a vzdělávání, na postavení školství ve veřejné správě a na financování středních škol. V závěru teoretické části jsem se zaměřila na reformu financování regionálního školství.

Praktická část je rozdělena na dvě části. První část se věnuje analýze interních dokumentů vybraných škol a druhá část se věnuje rozhovoru se řediteli vybraných škol.

Jak je již uvedeno v teoretické části o zdrojích financování středních škol, tak obě školy dle zákona mají právo získávat prostředky ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Doplňkovou činnost využívají na zlepšení hospodářského výsledku, což vyplývá i z části teoretické.

Obě školy by se mohly více zapojit do dalších projektů, které by jim zlepšili hospodaření školy.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo analyzovat zdroje financování středních škol a středních odborných učilišť a podíl doplňkové činnosti na financování. Cíl práce byl zjištěn na základě analýzy interních dokumentů, doplněný rozhovory s řediteli škol.

Cíl jsme si rozdělili na několik částí a stanovili výzkumné otázky. Odpovědi na otázky jsme zjišťovaly pomocí analýzy interních dokumentů školy a pomocí rozhovorů s řediteli škol. Osloveno bylo celkem 20 škol, ale výzkumu se zúčastnili pouze školy 2, které jsme na přání ředitelů škol zachovali v anonymitě.

Tyto dvě školy jsou příspěvkovými organizacemi a nabízejí velké množství studijních oborů. Při návštěvách škol jsem byla překvapena moderními pomůckami při vyučovacích hodinách, ale interiér budovy se mi zdál zastaralý. Byla jsem velice překvapená, s jakou ochotou se mnou ředitelé zkoumaných škol spolupracovali.

Praktická část je zpracována přehledně v tabulkách a grafech, které jsou doplněny informacemi. Dále je praktická část doplněna odpověďmi s řediteli školy a otázky strukturovaného rozhovoru budou k nalezení v příloze č.1.

Teoretická část byla zaměřena na školství obecně i z historického pohledu na jeho vývoj a dále na financování ve veřejné správě. Praktickou částí jsme zjistili zdroje financování středních škol a středních odborných učilišť, které by samozřejmě mohli být rozvinuty, kdyby byly školy zapojeny v projektech, což zatím nejsou. Školy by si měli lépe plánovat rozpočet na rok, hlavně škola XYZ, aby se neopakoval záporný výsledek hospodaření v hlavní činnosti školy. Samozřejmě se mohou vždy objevit nečekané výdaje, ale pro tyto důvody jsou plánovány rezervy.

V českém školství je nově vypracována reforma financování regionálního školství, které je věnována v práci také jedna kapitola.

Ráda bych na závěr poděkovala ředitelům škol, které se zapojili do mého výzkumného šetření a poskytli mi veškeré informace. Pevně doufám, že se jejich financování zlepší a jejich výsledek hospodaření bude po další léta kladný.

Seznam použitých zkratk

EU – evropská unie

HDP – hrubý domácí produkt

KONZ – konzervatoř

MŠ – mateřská škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

SOŠ – střední odborná škola

SOU – střední odborné učiliště

SŠ – střední škola

ŠD – školní družina

VOŠ – vyšší odborná škola

ZŠ – základní škola

ZUŠ – základní umělecká škola

Seznam použité literatury a zdrojů

Literární zdroje:

1. ADÁMKOVÁ, Petra. *Právní regulace financování školství, vědy a výzkumu*. Brno: Tribun EU, 2009. Knihovnicka.cz. ISBN 9788073996772.
2. BLATNÝ, Ladislav a Vladimír JÚVA. *Kapitoly z dějin pedagogiky*. Brno: Vydavatelství Masarykovy univerzity, 1996. ISBN 8021012951.
3. FRANCOVÁ, Eva. *Financování školství a školy*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 8024408015
4. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016. ISBN 9788026209829.3.
5. JÚVA, Vladimír. *Stručné dějiny pedagogiky*. Brno: Paido, 1994. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-901737-0-5.
6. KALOUS, Jaroslav a Arnošt VESELÝ, ed. *Teorie a nástroje vzdělávací politiky*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 8024612607.
7. KOLÁŘ, Zdeněk. *Výkladový slovník z pedagogiky: 583 vybraných hesel*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3710-2.
8. PAVLÁSEK, Vlastimil, Hana KUNEŠOVÁ a Pavlína HEJDUKOVÁ. *Veřejné finance a daně*. Plzeň: Nava, 2008. ISBN 978-80-7211-303-3.
9. PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2002. ISBN 8086395219.
10. PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 6., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 9788073676476.
11. REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-29.
12. SVOBODA, Ivo a Miroslav MARINČÁK. *Ekonomika, finanční management a pracovněprávní předpisy v životě školy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 9788024422831.
13. VALENTA, J. *Financování a rozpočet školy*. 1.vyd Karviná: Paris, 2004. ISBN 80-239-2218-1.

14. VOKÁČ, Petr. *Školský zákon: zákon č. 561/ 2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání*. Třinec: Resk, spol. s. r. o., 2016. 978-80-87675-13-7.

Internetové zdroje

15. Archiv, MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. 2013 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty-3/novela-skolskeho-zakona-c-472-2011-sb-vyklady-a-informace>
16. Reforma financování regionálního školství, MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. 2013 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/reforma-financovani-regionalniho-skolstvi>
17. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územního rozpočtu, v platném znění [online]. 2017 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>
18. Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání [online]. 2019 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>
19. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví [online]. 2010 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>
20. Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. [online]. 2010 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563>
21. Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon o daních z příjmů. *Zákony pro lidi – Sběrka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. 2010 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Seznam tabulek

Tabulka č.1 – Reforma financování

Tabulka č. 2 – Počet žáků, pracovníků, oborů a budov XYZ

Tabulka č. 3 – Počet žáků, pracovníků, oborů a budov ABC

Tabulka č. 4 – Počet žáků

Tabulka č. 5 – Příspěvky ze státního rozpočtu

Tabulka č. 6 – Příspěvky od zřizovatele

Tabulka č. 7 – Náklady v hlavní činnosti

Tabulka č. 8 – Výnosy v hlavní činnosti

Tabulka č. 9 – Výsledek hospodaření v hlavní činnosti

Tabulka č. 10 – Náklady v doplňkové činnosti

Tabulka č. 11 – Výnosy v doplňkové činnosti

Tabulka č. 12 – Výsledek hospodaření v doplňkové činnosti

Tabulka č. 13 – Výsledek hospodaření školy

Tabulka č. 14 – Přehled výnosů a příspěvků

Tabulka č. 15 – Přehled nákladů

Tabulka č. 16 – Podíl doplňkové činnosti na výnosech

Tabulka č. 17 – Podíl doplňkové činnosti na nákladech

Tabulka č. 18 – Podíl doplňkové činnosti na výsledku hospodaření školy

Seznam grafů

Graf č. 1 – Počet žáků

Graf č. 2 – příspěvky ze státního rozpočtu

Graf č. 3 – příspěvky od zřizovatele

Graf č. 4 – Náklady v hlavní činnosti

Graf č. 5 – Výnosy v hlavní činnosti

Graf č. 6 – Výsledek hospodaření v hlavní činnosti

Graf č. 7 – Náklady v doplňkové činnosti

Graf č. 8 – Výnosy v doplňkové činnosti

Graf č. 9 – Výsledek hospodaření v doplňkové činnosti

Graf č. 10 – Výsledek hospodaření školy

Přílohy

Příloha č. 1 – otázky rozhovoru

- 1) Provozuje vaše škola doplňkovou činnost?
- 2) Kdo zajišťuje provoz doplňkové činnosti?
- 3) Má osoba provozující doplňkovou činnost veškeré informace k provozu?
- 4) Z jakého důvodu provozujete doplňkovou činnost?
- 5) Jakým způsobem provozujete doplňkovou činnost?
- 6) Přichází vaši zaměstnanci s novými nápady na provozování doplňkové činnosti?
S jakými?
- 7) Je zisk z doplňkové činnosti jednou z rozhodujících položek při sestavování rozpočtu?
- 8) Omezuje zřizovatel vznik nových doplňkových činností?
- 9) Mohla by vaše škola provozovat více doplňkových činností?

Příloha č. 2 – interní dokumenty školy XYZ

Výkaz zisku a ztráty
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

sestavěný k 31.12.2020

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
B. VÝNOSY CELKEM			97 929 890,71	4 141 016,89	88 798 090,42	3 737 076,06
I. Výnosy z činnosti			8 566 828,76	4 141 009,81	10 758 792,95	3 737 056,52
1. Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601					
2. Výnosy z prodeje služeb	602		7 003 193,66	3 586 526,35	10 269 581,25	3 000 278,40
3. Výnosy z pronájmu	603			554 407,04		736 676,03
4. Výnosy z prodaného zboží	604					
8. Jiné výnosy z vlastních výkonů	609					
9. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641					
10. Jiné pokuty a penále	642					
11. Výnosy z vyřazených pohledávek	643		105,00			
12. Výnosy z prodeje materiálu	644					
13. Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645					
14. Výnosy z prodeje dlouhod. hrm. maj. kromě pozemků	646				2 000,00	
15. Výnosy z prodeje pozemků	647					
16. Čerpání fondů	648		1 421 085,47		422 153,62	
17. Ostatní výnosy z činnosti	649		142 444,63	76,42	65 058,08	101,09
II. Finanční výnosy			53,92	6,08	52,00	20,53
1. Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661					
2. Úroky	662					
3. Kurzové zisky	663				12,32	
4. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664					
6. Ostatní finanční výnosy	669		53,92	6,08	39,68	20,53
IV. Výnosy z transferů			89 362 998,03		78 039 245,47	
1. Výnosy vybraných ústř. vládní institucí z transferů	671					
2. Výnosy vybraných míst. vládní institucí z transferů	672		89 362 998,03		78 039 245,47	
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ						
1. Výsledek hospodaření před zdaněním			-218 394,97	-980 724,53	-735 968,86	813 918,86
2. Výsledek hospodaření běžného účetního období			-218 394,97	-973 504,53	-735 968,86	735 968,86

Podpisový záznam:

Výkaz zisku a ztráty
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

sestavený k 31.12.2020

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
III. Náklady na transfery						
	1. Náklady vybraných ústř.vl.institucí na transfery	571				
	2. Náklady vybraných míst.vl.institucí na transfery	572				
V. Daň z příjmů						
	1. Daň z příjmů	591		-7 220,00		77 950,00
	2. Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. NÁKLADY CELKEM			98 148 275,68	5 114 520,42	89 534 059,28	3 001 107,19
I. Náklady z činnosti			98 148 220,70	5 121 733,55	89 533 927,97	2 923 101,55
	1. Spotřeba materiálu	501	5 550 204,80	1 337 330,02	6 931 969,97	957 177,16
	2. Spotřeba energie	502	3 045 035,88	373 927,92	3 677 083,04	349 293,19
	3. Spotřeba jiných neskladovatelých dodávek	503				
	4. Prodané zboží	504				
	5. Aktivace dlouhodobého majetku	506				
	6. Aktivace oběžného majetku	507				
	7. Změna stavu zásob vlastní výroby	508	-869,87	869,87	-7 650,06	7 650,06
	8. Opravy a udržování	511	5 833 324,69	142 318,80	4 989 624,09	270 827,58
	9. Cestovné	512	71 570,86	336,44	360 328,66	701,18
	10. Náklady na reprezentaci	513	4 514,00		6 299,90	
	11. Aktivace vnitroorganizačních služeb	516			-23 705,41	
	12. Ostatní služby	518	2 967 551,16	254 729,02	3 315 050,46	96 562,72
	13. Mzdové náklady	521	55 986 734,00	2 016 829,00	48 431 705,00	855 841,00
	14. Zákonné sociální pojištění	524	18 513 270,00	642 439,00	16 011 830,00	224 952,00
	15. Jiné sociální pojištění	525	218 302,36	8 547,00	189 012,00	2 674,00
	16. Zákonné sociální náklady	527	1 520 840,56	63 141,54	1 437 861,44	14 023,18
	17. Jiné sociální náklady	528				
	18. Daň silniční	531		3 600,00		3 600,00
	19. Daň z nemovitostí	532				
	20. Jiné daně a poplatky	538	29 542,90	2 596,50	68 779,35	4 902,05
	22. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
	23. Jiné pokuty a penále	542				
	24. Dary a jiná bezúplatná předání	543				
	25. Prodaný materiál	544				
	26. Manka a škody	547				
	27. Tvorba fondů	548			2 000,00	

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
A. NÁKLADY CELKEM			80 798 315,53	2 614 268,51	83 477 621,10	2 501 637,71
I. Náklady z činnosti			80 798 306,69	2 491 660,98	83 476 895,23	2 384 727,00
	1. Spotřeba materiálu	501	6 399 441,68	889 234,34	7 483 854,25	791 744,89
	2. Spotřeba energie	502	3 387 424,36	354 729,79	3 494 851,44	301 671,26
	3. Spotřeba jiných neskladovatelých dodávek	503				
	4. Prodané zboží	504			17 314,58	
	5. Aktivace dlouhodobého majetku	506				
	6. Aktivace oběžného majetku	507				
	7. Změna stavu zásob vlastní výroby	508	-4 638,23	4 638,23		
	8. Opravy a udržování	511	4 583 092,46	88 012,80	9 828 570,57	166 977,08
	9. Cestovné	512	380 287,32	604,00	373 307,45	
	10. Náklady na reprezentaci	513	3 825,00		3 215,00	
	11. Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	-28 708,00	-1 409,00		
	12. Ostatní služby	518	3 128 807,76	103 854,32	3 288 089,83	128 657,46
	13. Mzdové náklady	521	43 130 129,00	716 240,00	40 170 688,00	641 750,00
	14. Zákonné sociální pojištění	524	14 214 769,00	176 557,00	13 379 084,00	167 454,00
	15. Jiné sociální pojištění	525	177 112,00	2 059,00	163 085,00	2 093,00
	16. Zákonné sociální náklady	527	1 387 312,70	14 480,60	1 137 772,50	9 723,00
	17. Jiné sociální náklady	528				
	18. Daň silniční	531		2 925,00		2 700,00
	19. Daň z nemovitostí	532				
	20. Jiné daně a poplatky	538	67 368,90	4 801,50	76 437,70	5 254,50
	22. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
	23. Jiné pokuty a penále	542				
	24. Dary a jiná bezúplatná předání	543				
	25. Prodaný materiál	544				5 667,72
	26. Manka a škody	547			4 180,00	

Výkaz zisku a ztráty
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

sestavený k 31.12.2018

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
III. Náklady na transfery						
	1. Náklady vybraných ústř.vl.institucí na transfery	571				
	2. Náklady vybraných míst.vl.institucí na transfery	572				
V. Daň z příjmů						
				122 600,00		116 900,00
	1. Daň z příjmů	591		122 600,00		116 900,00
	2. Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B. VÝNOSY CELKEM			79 803 200,23	3 609 383,81	82 763 515,31	3 215 743,50
I. Výnosy z činnosti			10 022 451,87	3 609 363,08	12 632 777,91	3 215 741,94
	1. Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
	2. Výnosy z prodeje služeb	602	9 777 539,24	2 894 450,70	12 348 696,92	2 530 352,69
	3. Výnosy z pronájmu	603		714 778,90		680 223,67
	4. Výnosy z prodaného zboží	604				
	8. Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
	9. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
	10. Jiné pokuty a penále	642				
	11. Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
	12. Výnosy z prodeje materiálů	644				4 717,09
	13. Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
	14. Výnosy z prodeje dlouhod. hm. maj. kromě pozemků	646				
	15. Výnosy z prodeje pozemků	647				
	16. Čerpání fondů	648	209 062,22		231 326,89	
	17. Ostatní výnosy z činnosti	649	35 850,41	133,48	52 754,10	448,49
II. Finanční výnosy			51,83	20,73	317,18	1,56
	1. Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
	2. Úroky	662				
	3. Kurzové zisky	663	17,25		307,49	
	4. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
	6. Ostatní finanční výnosy	669	34,58	20,73	9,69	1,56
IV. Výnosy z transferů			69 780 696,53		70 130 420,22	
	1. Výnosy vybraných ústř.vlád.institucí z transferů	671				

C. Rozbor hospodaření

Příspěvkové organizaci byly stanoveny tyto závazné ukazatele:

- limit počtu zaměstnanců,
- příspěvek na provoz,
 - v tom:
 - příspěvky a dotace MŠMT,
 - příspěvky a dotace od zřizovatele,
- výsledek hospodaření

Odvod do rozpočtu kraje

Zřizovatelem naší školy nebyl stanoven odvod z investičního fondu.

Výsledek hospodaření

Zřizovatelem nám byl stanoven vyrovnaný případně mírně přebytkový výsledek hospodaření.

1. Náklady, výnosy a výsledek hospodaření, návrh na rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření

Celková výše nákladů za sledované období za hlavní činnost činí 78 341 860,65 Kč, což je o 2 621 770,90 Kč více než v roce 2019. V doplňkové činnosti dosáhla výše nákladů v částce 604 577,37 Kč, což je o 417 589,48 Kč méně než v roce minulém.

Celkové výnosy dosáhly za sledované období za hlavní činnost 78 341 860,65 Kč, což je o 2 621 770,90 Kč více než v roce 2019. Doplňková činnost vykazovala v celkových výnosech výši 868 780,53 Kč a tato částka je o 353 385,32 Kč nižší než v roce předcházejícím.

Hospodářský výsledek v hlavní činnosti byl nulový, v roce 2019 byl 29 059,20. V doplňkové činnosti dosáhl výše 264 203,16 Kč, což ve srovnání s rokem 2019 je vyšší o 64 203,16 Kč.

Výnosy a náklady v hlavní činnosti v letech 2018 – 2020 v Kč

Výnosy	2018	2019	2020
přímé výnosy	47 737 747,00	55 620 813,00	59 935 844,00
provozní výnosy	9 903 390,30	11 149 903,70	13 497 378,21
vlastní zdroje	4 750 325,30	5 270 522,95	3 620 537,15
projekty	1 951 272,35	3 707 909,30	1 288 101,29
CELKEM	64 342 734,95	75 749 148,95	78 341 860,65
Náklady			
přímé náklady	47 737 747,00	55 620 813,00	59 935 844,00
provozní náklady	9 903 390,30	11 149 903,70	13 497 378,21
vlastní zdroje	4 750 325,30	5 241 463,75	3 620 537,15
projekty	1 348 294,08	3 707 909,30	1 288 101,29
CELKEM	58 129 594,93	75 720 089,75	78 341 860,65
Hospodářský výsledek	0	29 059,20	0

6. Doplňková činnost

Ve sledovaném roce byly předmětem doplňkové činnosti zejména tyto okruhy:

- hostinská činnost,
- provádění rekvalifikačních kurzů, vzdělávacích kurzů a odborného školení včetně zprostředkování,
- ubytovací služby,
- pronájem majetku,
- pronájem tělocvičen,
- provoz autoškoly.

V doplňkové činnosti za rok 2018 činily náklady Kč 1 223 257,12, výnosy činily Kč 1 465 232,64.

V porovnání s rokem 2017 jsou náklady nižší o 379 679,10 tis. Kč.

Výnosy v porovnání s rokem 2017 jsou nižší o 297 801,17 tis. Kč.

Rozpis nákladů a výnosů za rok 2018 je uveden v následujících tabulkách.

Rozpis nákladů v doplňkové činnosti za rok 2018

Účet	Nákladový druh	Částka v Kč
501	Spotřeba materiálu	368 331,25
	Potraviny	274 751,76
z toho:	Čistící prostředky	7 054,18
	Všeobecný materiál, PHM, DDHM	22 505,61
502	Spotřeba energie	154 109,08
511	Opravy a udržování	36 834,44
513	Náklady na reprezentaci	2 802,00
518	Ostatní služby	242 513,62
521	Mzdové náklady	182 727,00
z toho:	Prostředky na platy	87 713,00
	OPPP	95 014,00
524,525	Zákonné sociální pojištění	38 551,19
527	Příděl do FKSP	1 750,78
538	mýtné	69,10
549	Ostatní náklady z činnosti	192 050,66
551	Odpisy dlouhodobého majetku	3 518,00
558		
CELKEM		1 223 257,12

Rozpis výnosů v doplňkové činnosti za rok 2018

Účet	Výnosový druh	Částka v Kč
602	Výnosy z prodeje služeb	965 096,86
	Stravné	315 672,17
	Ubytování	9 183,13
	Kurz Pesticidy	185 500,00
z toho:	Kurz Motorový vozík, autoškola	253 238,00
	Výnosy spojené s pronájmem nemovitých věcí	36 900,00
603	Výnosy z pronájmu	202 643,71

648	Čerpání RF - dary	72 466,54
649	Ostatní výnosy z činnosti	185 025,53
672	Výnosy z transférů	40 000,00
CELKEM		1 465 232,64

V roce 2018 tvořil výnos zejména okruh Provádění rekvalifikačních kurzů, vzdělávacích kurzů a odborných školení včetně zprostředkování: Kurz pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin, kurz motorový vozík a autoškola. Hospodářský výsledek z tohoto okruhu činil 74,38 tis. Kč.

Výnosy z pronájmu majetku dosáhly ve sledovaném období výše 192,84 tis. Kč a náklady výše 77,88

- ubytovací služby,
- pronájem majetku,
- pronájem tělocvičen,
- provoz autoškoly.

V doplňkové činnosti za rok 2020 činily náklady Kč 604 577,37, výnosy činily Kč 868 780,53.

V porovnání s rokem 2019 jsou náklady nižší o Kč 417 589,48.
Výnosy v porovnání s rokem 2019 jsou nižší o Kč 313 386,32 .
Rozpis nákladů a výnosů za rok 2020 je uveden v následujících tabulkách.

Rozpis nákladů v doplňkové činnosti za rok 2020

Účet	Nákladový druh	Částka v Kč
501	Spotřeba materiálu	79 896,56
z toho:	Potraviny	63 215,42
	Čistící prostředky	2 714,69
	Všeobecný materiál	13 966,45
502	Spotřeba energie	87 414,71
511	Opravy a udržování	10 297,41
513	Náklady na reprezentaci	0
518	Ostatní služby	80 385,18
521	Mzdové náklady	135 103,00
z toho:	Prostředky na platy	29 868,00
	OPPP	105 235,00
524,525	Zákonné sociální pojištění	12 737,61
527	Zákonné sociální náklady	596,36
538	mýtné	3 500,00
549	Ostatní náklady z činnosti	144 331,04
551	Odpisy dlouhodobého majetku	3 518,00
558	Náklady z DDHM	46 797,50
CELKEM		604 577,37

Rozpis výnosů v doplňkové činnosti za rok 2020

Účet	Výnosový druh	Částka v Kč
602	Výnosy z prodeje služeb	723 457,60
z toho:	Stravné	123 220,41
	Ubytování	8 416,00
	Kurz Pesticidy	59 400,00
	Teva - Operátorské minimum	15 800,00
	Zkoušky z profesních kval.	106 950,00
	Přípravné kurzy	23 700,00
	Autoškola	273 631,00
	Kurz Motorový vozík, autoškola	10 350,00
603	Výnosy z pronájmu	133 758,71
648	Čerpání RF - dary	0
649	Ostatní výnosy z činnosti	11 564,22
672	Výnosy z transférů	0
CELKEM		868 780,53

V roce 2020 byl realizován okruh Provádění rekvalifikačních kursů, vzdělávacích kursů a odborných školení včetně zprostředkování. Byly uskutečněny kurzy pro: Zacházení s přípravky na ochranu rostlin - Pesticidy, Operátorské minimum, Přípravné kurzy, Kurz pro motorový vozík a Zkoušky z profesních kvalifikací. Hospodářský výsledek z tohoto okruhu činil 72,99 tis. Kč.

2.3 Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření za rok 2020 činil částku Kč 264 203,16.

Zlepšeného výsledku hospodaření bylo dosaženo v doplňkové činnosti a to:

- v činnosti hlavní ve výši KČ 0,00,
- v činnosti doplňkové ve výši KČ 264 203,16.

Hospodářský výsledek byl finančně kryt.

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, byl navržen přiděl ze zlepšeného výsledku hospodaření ve výši Kč 264 203,16 do:

- fondu odměn ve výši KČ 0,00,
- rezervního fondu ve výši KČ 264 203,16.

Hospodářský výsledek byl navržen na rozdělení takto:

Zřizovatelem bylo doporučeno převést celý hospodářský výsledek roku 2020 do rezervního fondu, což činíme.

Výsledek hospodaření v hlavní a v doplňkové činnosti v letech 2016 – 2020 (Kč)

	2016	2017	2018	2019	2020
Hlavní činnost	0,00	0,00	0,00	29 059,20	0,00
Doplňková činnost	159 720,42	160 097,59	241 975,52	200 000,00	264 203,16

6. Doplnková činnost

Ve sledovaném roce byly předmětem doplňkové činnosti zejména tyto okruhy:

- hostinská činnost,
- provádění rekvalifikačních kurzů, vzdělávacích kurzů a odborného školení včetně zprostředkování,
- ubytovací služby,
- pronájem majetku,
- pronájem tělocvičen,
- provoz autoškoly.

V doplňkové činnosti za rok 2019 činily náklady Kč 1 022 166,85, výnosy činily Kč 1 222 166,85.

V porovnání s rokem 2018 jsou náklady nižší o 201 090,27 Kč.

Výnosy v porovnání s rokem 2018 jsou nižší o 243 065,79 Kč.

Rozpis nákladů a výnosů za rok 2019 je uveden v následujících tabulkách.

Rozpis nákladů v doplňkové činnosti za rok 2019

Účet	Nákladový druh	Částka v Kč
501	Spotřeba materiálu	367 684,97
z toho:	Potraviny	173 203,94
	Čistící prostředky	6 643,40
	Všeobecný materiál	83 159,66
502	Spotřeba energie	168 027,47
511	Opravy a udržování	49 199,15
513	Náklady na reprezentaci	1 526,22
518	Ostatní služby	160 430,88
521	Mzdové náklady	157 400,00
z toho:	Prostředky na platy	99 185,00
	OPPP	58 285,00
524,525	Zákonné sociální pojištění	35 589,47
527	Zákonné sociální náklady	2 586,14
538	mýtné	103,70
549	Ostatní náklady z činnosti	76 030,85
551	Odpisy dlouhodobého majetku	3 518,00
	CELKEM	1 022 166,85

Rozpis výnosů v doplňkové činnosti za rok 2019

Účet	Výnosový druh	Částka v Kč
602	Výnosy z prodeje služeb	780 047,18
z toho:	Stravné	331 278,97
	Ubytování	49 935,11
	Kurz Pesticidy	24 600,00
	Kurz Chemik Teva	5 468,00
	Kurz Motorový vozík, autoškola	133 004,35
	Chemická legislativa	15 800,00
603	Výnosy z pronájmu	204 347,85

Stránka

110

648	Čerpání RF - dary	10 140,00
649	Ostatní výnosy z činnosti	187 631,82
672	Výnosy z transférů	40 000,00
	CELKEM	1 222 166,85

V roce 2019 okruh Provádění rekvalifikačních kursů, vzdělávacích kursů a odborných školení včetně zprostředkování: Kurz pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin, chemická legislativa a kurz motorový vozík. Hospodářský výsledek z tohoto okruhu činil 41.79 tis. Kč.